

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه‌ریزی رشته

مطالعات جنسیت

GENDER STUDIES

دکتری تخصصی (PhD)

اساس مصوبه جلسه شماره .... شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی در تاریخ ..... به تصویب رسید.

برنامه‌ریزی رشته

مطالعات جنسیت

GENDER STUDIES

دکتری تخصصی (PhD)

نوع برنامه: تدوینی (تأسیسی)

گروه تحصیلی: علوم انسانی

مجری حقوقی دانشگاه قم :

به نمایندگی ریاست دانشگاه جناب آقای دکتر دیرباز رئیس محترم دانشگاه قم

تهیه کنندگان:

خانم دکتر مهدیه سادات مستقیمی (عضو هیات علمی دانشگاه قم)

خانم دکتر زهره برقی (عضو هیات علمی دانشگاه قم)

مصوب جلسه شماره شماره ۲۰۰ شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی به تاریخ ۱۴۰۰/۰۶/۲۲

کارگروه مطالعات زنان و خانواده

اسفند ۱۴۰۰

اعضای کارگروه مطالعات زنان و خانواده:

۱. دکتر محمد اسحاقی، عضو هیات علمی دانشگاه تهران
۲. دکتر نیره قوی، عضو هیات علمی پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی
۳. دکتر لیلا سادات زعفرانچی، عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۴. دکتر نهله غروی، عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس
۵. دکتر محمد تقی کرمی، عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی
۶. دکتر غفور خوئینی، عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی
۷. دکتر محمد حسین پناهی، عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی
۸. دکتر سید ابراهیم حسینی، عضو هیات علمی موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی(ره)
۹. دکتر مهناز توکلی، عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی
۱۰. دکتر مریم احمدیه دکترای مطالعات زنان و خانواده

مشاوران طرح از استادان حوزوی و اعضای هیات علمی دانشگاه‌های کشور:

۱۱. آقای دکتر علیزاده
۱۲. آقای دکتر سالاروند
۱۳. خانم دکتر توسلی
۱۴. خانم دکتر چناری
۱۵. آقای دکتر حسینی زاده
۱۶. آقای دکتر اسلامی
۱۷. آقای دکتر فضائلی
۱۸. آقای دکتر قاسمی
۱۹. آقای دکتر اکرمی
۲۰. آقای دکتر بهرام دلیر
۲۱. آقای دکتر پیروز
۲۲. آقای دکتر غلامی
۲۳. آقای دکتر مسعود پورفرد
۲۴. آقای دکتر احمد یوسفی
۲۵. آقای دکتر بستان نجفی
۲۶. آقای دکتر آذربایجانی

۲۷. آقای ایمان کاظمی مقدم

شرکت کنندگان در جلسات و مشاوران داخلی دانشگاه قم

۲۸. آقای دکتر عسکر دیرباز

۲۹. خانم دکتر مهدیه سادات مستقیمی

۳۰. خانم دکتر زهره برقی

۳۱. آقای دکتر احمدرضا شاهرخی

۳۲. آقای دکتر محسن جوادی

۳۳. خانم دکتر طیبه توسلی

۳۴. خانم دکتر مهین چناری

۳۵. آقای دکتر مصطفی فضائی

۳۶. آقای دکتر غلامعلی قاسمی

۳۷. آقای دکتر روح الله اکرمی

۳۸. خانم دکتر اعظم وفایی

شرکت کنندگان در کارگاه ها و جلسات خارج از دانشگاه

۳۹. آقای دکتر مهدی علیزاده، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

۴۰. آقای دکتر محمدجواد رودگر، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه

۴۱. خانم دکتر مریم ورزدار، دانشکده حضرت زینب

۴۲. آقای دکتر محمود حکمت نیا، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه

۴۳. آقای دکتر محسن جوادی، دانشگاه قم

۴۴. آقای دکتر علیرضا آل بویه، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه

۴۵. آقای دکتر گل پرور، دانشگاه امیرکبیر

۴۶. خانم دکتر زهرا امین مجد، جامعه الزهرا (س)

۴۷. خانم دکتر زهرا شریف، دانشکده هدی/

۴۸. خانم دکتر مهدیه سادات مستقیمی، دانشگاه قم

۴۹. خانم دکتر زهره برقی، دانشگاه قم

۵۰. خانم دکتر فریبا علاسوند، پژوهشکده زن و خانواده

۵۱. خانم دکتر نرگس رودگر، جامعه المصطفی العالمیه

۵۲. آقای دکتر حسین بستان، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

۵۳. خانم دکتر اعظم وفایی، دانشگاه قم

مشاوره و رأی غیر حضوری درباره اصل رشته و اجمال عناوین:

۵۴. آقای دکتر عسکر دیرباز، دانشگاه قم
۵۵. آقای دکتر حمید پارسانیا، دانشگاه باقرالعلوم
۵۶. آقای دکتر محمود حکمت نیا، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه
۵۷. آقای دکتر محمدتقی سبحانی، دفتر تبلیغات حوزه
۵۸. آقای دکتر علی غلامی، پژوهشگاه زن و خانواده
۵۹. آقای دکتر علیرضا قائمی نیا، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه
۶۰. خانم دکتر صبورا امین فر، دانشکده حضرت زینب (س)
۶۱. خانم دکتر مرحمت محمدی، رئیس حوزه های علمیه استان کرمان

مشاوره و رایزنی حضوری و غیر حضوری در موارد خاص:

۶۲. خانم دکتر طویه توسلی اصطهبانی، دانشگاه قم، تربیت
۶۳. خانم دکتر مهین چناری، دانشگاه قم، تربیت
۶۴. آقای دکتر حسینی زاده، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تربیت
۶۵. آقای دکتر سالاری فر، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تربیت
۶۶. آقای دکتر فضائی، دانشگاه قم، حقوق
۶۷. آقای دکتر قاسمی، دانشگاه قم، حقوق
۶۸. آقای دکتر اکرمی، دانشگاه قم، حقوق
۶۹. آقای دکتر بهرام دلیر، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه، سیاسی
۷۰. آقای دکتر پورفرد، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه، اقتصادی
۷۱. آقای دکتر پیروز، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه، مدیریت
۷۲. آقای دکتر حسین بستان، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، جامعه شناسی
۷۳. آقای دکتر مهدی علیزاده، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، اخلاق و تربیت.

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

۱. مقدمه

رشته مطالعات جنسیت جایگاه مهمی در شکل‌گیری تحول علوم انسانی در مطالعات حوزه زنان و خانواده دارد و رسالت و مأموریت اصلی این رشته آن است که برای اولین بار با نگاهی نوین به بازخوانی ظرفیت‌های اصلی علوم اسلامی و علوم انسانی در راستای تبیین ابعاد مسئله جنسیت و نقش‌های جنسیتی و کارکردهای تعاملی تکاملی دو جنس می‌پردازد.

بازگشایی این افق دید، با تأسیس رشته مستقلی تحت عنوان "مطالعات جنسیت" نوید بخش انجام اقدامات مهمی در رفع خلاءهای علمی محسوس در این زمینه در سطح نظام علمی کشور خواهد بود و آموزش‌ها و پژوهش‌هایی که در این رشته انجام می‌گیرد، بر تحول و کارآمدی و روزآمدی علوم اسلامی و انسانی در ساحت تحلیل‌های جنسیتی نقش آفرینی موثری خواهد داشت.

۲. معرفی و تبیین برنامه درسی

مراد از گرایش مطالعات جنسیت در اینجا، گرایشی در حوزه میان‌رشته‌ای دانشگاهی است که در آن ساختارهای جنسیت بر مبنای "جنس" و "جنسیت" مبتنی بر آن، تشریح می‌شود و به تعبیر دیگر بر پایه حقایق تکوینی جنسی و جنسیتی در ابعاد بیولوژیکی و روانی و رویکردهای تشریحی مطابق با آن به تحلیل مشخصه‌ها و مسائل اجتماعی و ... پرداخته می‌شود.

بنابراین "جنسیت" در این باز تعریف، گویا ترکیبی از دو مفهوم "جنس" و "جنسیت" است. البته "جنس به ماهو جنس" مد نظر نیست، بلکه در مفهوم "جنسیت"، "جنس" از این جهت که مبنای نقش‌های جنسیتی در عرصه‌های اجتماعی، حقوقی و ... قرار می‌گیرد، مورد نظر است.

این رشته در مقطع "دکتری" تدوین شده و به دلیل هویت میان‌رشته‌ای خاص، می‌تواند از رشته‌های مختلف علوم اسلامی و علوم انسانی با اولویت رشته مطالعات زن و خانواده پذیرش داشته باشد. فارغ‌التحصیلان این رشته در مباحث جنسیتی اعم از مبانی و زیرساخت‌های فکری یا مباحث مربوط به جهت‌گیری‌ها و تفاوت‌های جنسیتی در عرصه‌های مختلف علوم اسلامی و انسانی (با تأکید بر رویکردهای دینی) تخصص می‌یابند، بنابراین منطق طراحی این رشته این است که از پنجره رویکردها و چشم‌اندازهای کلی همه شاخه‌های اصلی علوم اسلامی و انسانی نظیر فلسفه، کلام، فقه و حقوق، اخلاق، تربیت، روانشناسی، جامعه‌شناسی، حقوق، و ... افق‌هایی به سوی مطالعات جنسیتی باز شود.

از نتایج تأسیس این رشته، تربیت پژوهشگر متخصص و تأمین منابع علمی و انسانی مربوط و ایجاد زمینه تولید علم، نقد و نظریه‌پردازی در ساحت‌های علمی و عملی مرتبط با جنسیت است. در این رشته چارچوب‌های نظری و مفاهیم و گویه‌ها و آموزه‌ها و گزاره‌ها و متغیرهای حوزه‌های مطالعاتی جنسیتی با رویکردهای اصلی حوزه‌های دانشی با تأکید و اعتماد به آراء و متون دینی بررسی می‌شوند..

۳. اهداف

- دستیابی به تحلیل‌های بنیادین در مباحث جنسیتی برای تبیین مبانی و معارف اسلامی با رویکردهای بومی
- نقد و ارزیابی گفتمان تمدن و علوم غربی در حوزه جنسیت در چارچوب گفتمان و مبانی اسلامی در زمینه مطالعات جنسیت و خانواده در شبکه علوم انسانی جهان
- تربیت نیروی انسانی متخصص برای آموزش پژوهش در مطالعات جنسیتی.

۴. اهمیت و ضرورت تدوین برنامه

امروزه مباحث مربوط به جنسیت یکی از محورهای اساسی مسائل فرهنگی و اجتماعی در سطح ملی و بین‌المللی محسوب می‌شود و بحران هویت جنسیتی، یکی از مهم‌ترین بحران‌های معاصر است که جوامع را به شدت درگیر کرده و به همین خاطر پرداختن به مطالعات نظری و کاربردی جنسیت در عرصه‌های فردی و اجتماعی امری ضروری است.

در عرصه‌های اقتصادی و سیاسی و اجتماعی، فزونی اهمیت مسائلی نظیر بایستگی و شایستگی و چرایی و چگونگی جهت‌گیری‌های جنسیتی و همچنین کم و کیف تأثیر جنسیت در اخلاق و تربیت و روانشناسی، در حدی است که نیازمندی وجود یک عرصه میان‌رشته‌ای برای پرداختن به آن لازم به نظر می‌رسد.

از ضرورت‌های این رشته، آن است که سامانه‌های علمی و دانشگاهی در جهان غرب موجی از اندیشه‌ها و نظریات مطالعات جنسیت را مبتنی بر پیش‌فرض‌های ماده‌گرایی و مبانی فرهنگ و تمدن غرب در فضای علمی، فکری و فرهنگی و سیاست‌های اجتماعی کشورها روانه می‌کنند که با تمهید سامانه علمی پژوهشی در مراکز علمی و پژوهشی از جمله مقطع دکتری می‌توان مواجهه علمی سازنده و انتقادی با آنها داشت.

همچنین ایجاد رشته میان‌رشته‌ای مطالعات جنسیت در مقطع دکتری، زمینه‌ای برای تعامل حوزه مطالعاتی جنسیت با دیدگاه‌های دانش‌های اصلی علوم اسلامی و انسانی است و تأسیس آن در راستای تعیین و تبیین و تحکیم نظریات و آراء این حوزه بین‌رشته‌ای ضروری به نظر می‌رسد و می‌تواند ضمن افق‌گشایی در برخی مسائل جدید و مستحدثه و حل معضلات این زمینه در فضای جامعه نیز سبب گسترش و ترویج چشم‌اندازهای جنسیتی متکی به علوم اسلامی و انسانی باشد.

وجود عرصه‌های آکادمیک دانشی مشابه در غرب می‌تواند بر اهمیت وجود سامانه‌های نهادینه رشته‌ای و گرایشی متناسب که پاسخگوی شبهات و ارائه‌دهنده نظریات بدیل در عرصه نظریه‌پردازی باشد، بر اهمیت وجود چنین گرایشی در این مقطع می‌افزاید. لزوم تمهید و بسترسازی برای نقادی مبانی دیگر مکاتب فلسفی، از دیگر ضرورت‌های ایجاد این گرایش است. همچنین تربیت و پرورش نیروی انسانی متخصصی که بتواند در سطوح نظری و کاربردی به آموزش و پژوهش و سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی و ترویج و تبیین نظریات جنسیتی اسلامی با رویکرد بومی پردازند، از ضرورت‌های دیگر ایجاد این رشته است.

۵. تاریخچه رشته تحصیلی

هم اکنون چند رشته و گرایش در زمینه زنان و خانواده در کشور وجود دارد، ولی در خصوص مطالعات جنسیت تاکنون رشته و گرایشی ایجاد نشده است و این رشته، اولیت رشته مطالعات جنسیت در کشور است. گفتنی است در دانشگاه های جهان این رشته با گرایش های تخصصی متعدد از گذشته تا حال در حال اجرا است.

۶. ساختار (برنامه ریزی) آموزشی رشته

- روش متمرکز بر توسعه مرزهای دانش

حداقل و حداکثر دوره مجاز دکتری مطالعات جنسیت مطابق آخرین آئین نامه دکتری ابلاغ شده از سوی وزارت علوم خواهد بود. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری چهارسال است که در صورت ضرورت به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی مربوط می تواند تا دو نیمسال افزایش یابد.

۷. تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول ۲- توزیع واحدها

جمع واحد	نوع دروس
۱۶ (معادل صفر)	دروس جبرانی
۱۸	دروس تخصصی
۱۸	رساله
۳۶	کل

۸. مهارت، توانمندی و شایستگی دانش آموختگان

این مقطع تحصیلی ظرفیت های خاصی را ایجاد کرده و دانش آموختگان این مقطع دارای توانمندی هایی به شرح زیر خواهند بود:

- ۱- توانمندی گفتمان سازی مربوط به حوزه های بین رشته ای علوم انسانی و مطالعات جنسیت.
- ۲- توانایی بررسی و ارزیابی و تحلیل انتقادی نظریه های موجود در حوزه جنسیت در سطح ملی و بین المللی.
- ۳- توان بسترسازی برای ایجاد نوآوری تولید علم و نظریه پردازی در این زمینه.
- ۴- آشنایی با رویکردهای هویت شناسانه و بنیادین ناظر به زیرساخت های حوزه مباحث جنسیتی و توان ارائه تبیین و تحلیل در این زمینه.
- ۵- پاسخگویی به سوالات و شبهات مربوط به مطالعات جنسیت.

۶- توان تبیین آموزه‌های دینی با روش‌های فرانکر و عقلی در مواجهه با موج نظریات انحرافی در حوزه مطالعات جنسیت.

جدول ۳- مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
توانمندی گفتمان‌سازی مربوط به حوزه‌های بین رشته‌ای علوم انسانی و مطالعات جنسیت.	همه درس‌های تخصصی
توانایی بررسی و ارزیابی و تحلیل انتقادی نظریه‌های موجود در حوزه جنسیت در سطح ملی و بین‌المللی.	همه درس‌های تخصصی
توان بسترسازی برای ایجاد نوآوری تولید علم و نظریه‌پردازی در این زمینه.	همه درس‌های تخصصی
آشنایی با رویکردهای هویت‌شناسانه و بنیادین ناظر به زیرساخت‌های حوزه مباحث جنسیتی و توان ارائه تبیین و تحلیل در این زمینه.	همه درس‌های تخصصی
پاسخگویی به سوالات و شبهات مربوط به مطالعات جنسیت	همه درس‌های تخصصی
توان تبیین آموزه‌های دینی با روش‌های فرانکر و عقلی در مواجهه با موج نظریات انحرافی در حوزه مطالعات جنسیت.	همه درس‌های تخصصی

۹. شرایط و ضوابط ورود به دوره

رشته‌های اصلی که جذب دانشجویان از آن اولویت خواهد داشت رشته‌های مربوط به حوزه مطالعات زنان و خانواده در حوزه و دانشگاه است. دانشجویان با شرایط ذیل می‌توانند پس از شرکت و پذیرش در آزمون ورودی و پس از طی مصاحبه علمی در این مقطع تحصیل نمایند.

- ۱- دارا بودن مدرک کارشناسی ارشد در گروه علوم انسانی به‌ویژه علوم انسانی و مطالعات زنان و خانواده
- ۲- گذراندن واحدهای جبرانی لازم به تشخیص گروه‌های آموزشی

۱۰. مواد آزمون ورودی و ضرایب آنها

جدول ۴- مواد آزمون ورودی و ضرایب آنها

ردیف	مواد آزمون	ضریب
۱	فلسفه اسلامی	۲

۲	کلام اسلام	۲
۲	فقه و حقوق	۳
۱	روانشناسی	۴
۲	انسان شناسی	۵
۴	مطالعات اجتماعی	۶
۴	مطالعات زن و خانواده	۷
۲	زبان انگلیسی	۸
۲	زبان عربی	۹

تبصره ۱. این برنامه به صورت محدود و آزمایشی به مدت ۵ سال اجرا خواهد شد.

تبصره ۲. صلاحیت و توانمندی ورودی های این مقطع بر اساس ضوابط سنجشی ویژه ای که بستر رسیدن به اهداف رشته را تامین کند، احراز خواهد شد.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

۱- جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۱) - وضعیت کلی واحدهای درسی

جمع واحدهای درسی	نوع واحدهای درسی			طول دوره تحصیلی
	رساله	تخصصی الزامی	جبرانی	
۳۶	۱۸	۱۸	۱۶ (معادل صفر)	۴ سال

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی

هم نیاز	پیش نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد			تعداد واحد (۱-۳ واحد)	عنوان درس	ردیف
		عملی	نظری	نظری - عملی	عملی	نظری			
			۳۲			☒	۲	نقد فمینیسم از منظر جنسیت	۱.
			۳۲			☒	۲	جنسیت، تربیت و اخلاق	۲.
			۳۲			☒	۲	جنسیت، روانشناسی و تربیت رسمی (آموزش و پرورش)	۳.
			۳۲			☒	۲	جنسیت و امور اجتماعی	۴.
			۳۲			☒	۲	مسائل کلامی جنسیت	۵.

هم نیاز	پیش نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد			تعداد واحد (۱-۳ واحد)	عنوان درس	ردیف
		عملی	نظری	نظری - عملی	عملی	نظری			
			۳۲			☒	۲	مسائل فلسفی جنسیت در علوم انسانی	۶.
			۳۲			☒	۲	جنسیت و فلسفه احکام فقهی و حقوقی	۷.
			۳۲			☒	۲	عدالت جنسیتی	۸.
			۳۲			☒	۲	انسان شناسی جنسیتی	۹.
			۲۸۸				۱۸	جمع	

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	هویت شناسی جنسیتی	۲	☒			۳۲			
۲.	جنسیت در اسلام و سایر ادیان	۲	☒			۳۲			
۳.	مطالعات جوانان و جنسیت	۲	☒			۳۲			
۴.	اخلاق و تربیت جنسی	۲	☒			۳۲			
۵.	جنسیت و معرفت شناسی	۲	☒			۳۲			
۶.	مطالعات خانواده و جنسیت	۲	☒			۳۲			
۷.	جنسیت و اقتصاد	۲	☒			۳۲			
۸.	روش تحقیق پیشرفته با رویکرد جنسیتی	۲	☒			۳۲			
	جمع	۱۶				۲۵۶			

دروس جبرانی برای آن دسته از دانشجویانی است که با کارشناسی ارشد غیر مطالعات جنسیت وارد دوره دکتری این رشته می‌شوند. این دانشجویان بر حسب نیاز به تشخیص گروه آموزشی ذیربط، حداکثر تا ۱۲ واحد از دروس جبرانی مطابق با جدول فوق را باید بگذرانند.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

عنوان درس به فارسی: نقد فمینیسم از منظر جنسیت			
عنوان درس به انگلیسی: Critique of feminism from a gender perspective		نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:	جبرانی ☐ نظری ☒		
دروس هم‌نیاز:	تخصصی ☒ عملی ☐		
تعداد واحد:	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	۲	
تعداد ساعت:	رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف- هدف کلی:

- ۱- تحلیل مفاهیم، اصول، تاریخ و انواع فمینیسم
- ۲- بررسی و تحلیلی انتقادی مبانی و خاستگاه دیدگاه‌های جنسیتی فمینیسم
- ۳- بررسی و تحلیل انتقادی نظریات و پیامدهای دیدگاه‌های جنسیتی فمینیسم

ب- اهداف ویژه: (هدف رفتاری)

دست یابی به مهارت نقد نظریات جنسیتی اقسام فمینیسم به ویژه در مباحث خانواده و روابط زوجین و کنشگری و روابط اجتماعی

مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف، تاریخچه و علل شکل‌گیری فمینیسم و مبانی فلسفی و حقوقی آن (اومانیزم، سکولاریسم، لیبرالیسم،.....)
۲. موج‌های فمینیسم و مباحث جنسیتی
۳. نقد پارادایمی دیدگاه فمینیسم در حوزه جنسیت (نقد هستی‌شناسانه، معرفت‌شناسانه، روش‌شناسانه، انسان‌شناسانه، ارزش‌شناسانه،.....)
۴. انواع و نظریه‌های فمینیسم (رادیکال، لیبرال، سوسیال، فمینیسم اسلامی، پست مدرن،.....) و تحلیل آنها با رویکرد جنسیتی
۵. دیدگاه فمینیسم در باره برابری مطلق جنسیتی
۶. دلالت‌ها و پیامدهای دیدگاه فمینیسم در عرصه مباحث جنسیتی خانواده و جامعه (فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی)
۷. دانش‌ها و روش‌های فمینیستی در حوزه جنسیت (نقد و بررسی)
۸. تاریخچه و ادوار ورود دیدگاه‌های جنسیتی فمینیسم به جهان اسلام با تأکید بر ایران و بررسی و نقد دیدگاه‌های جنسیتی جریان فمینیسم اسلامی
۹. نقد دیدگاه فمینیسم:
- در حوزه جنسیت (ساختار درونی نظریه)

- در مسأله پردازی حوزه زن و خانواده
- در کنشگری جنسی در روابط زوجین
- در کنشگری اجتماعی زن و خانواده
- در هویت شناسی و هویت یابی زن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. باقری، خسرو. (۱۳۸۲). *مبانی فمینیسم*. تهران: دفتر برنامه ریزی اجتماعی و مطالعات فرهنگی وزارت علوم، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، دانشگاه الزهرا.
۲. امین مجد، زهرا. (۱۳۹۵). *الهیات جنسیتی*. تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۳. مندرس، سوزان. (۱۳۸۲). *فمینیسم و دانش‌های فمینیستی*. ترجمه: عباس یزدانی و بهروز جندقی، ویراستار: حمیدرضا حسنی، قم، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان
۴. مظفری، زهرا. *مواجهه انتقادی با معرفت‌شناسی فمینیستی بر اساس حکمت صدرایی*. دانشگاه ایلام.
۵. عباسعلی امیری. *مقاله‌نگاهی انتقادی به مبانی معرفت‌شناسی فمینیسم*
۶. *تفسیر فمینیستی نظریه نفس اسپینوزا*
۷. مریم روایی. *مقاله معرفت‌شناسی فمینیستی به روایت لیندا مارتین آلکوف*
۸. مشیرزاده، حمیرا. (۱۳۹۰). *از جنبش تا نظریه اجتماعی تاریخ دو قرن فمینیسم*. تهران: نشر شیرازه
۹. اعزازی، شهلا. (۱۳۸۶). *فمینیسم و دیدگاه‌ها*. تهران: روشنگران
۱۰. روباتم، شیلا. (۱۳۹۰). *زنان در تکاپو (فمینیسم و کنش اجتماعی)*. تهران: انتشارات شیرازه
۱۱. منسریج، جین و منسریج، سوزان. (۱۳۹۸). *دو جستار درباره فلسفه سیاسی فمینیسم*. تهران: نشر نی.
۱۲. عطایی، فاطمه. (۱۳۸۱). *تاریخچه فمینیسم در ایران*، همایش اسلام و فمینیسم. تهران: دفتر نشر معارف
۱۳. رجبی، فاطمه. (۱۳۸۱). *فمینیسم در جامعه اسلامی*، همایش اسلام و فمینیسم، تهران: دفتر نشر معارف
۱۴. رودگر، نرگس. (۱۳۸۸). *تاریخچه، نظریات، گرایش‌ها و نقد فمینیسم*. قم: مرکز تحقیقات زنان و خانواده
۱۵. دهقان، مجید. (۱۳۸۸). *مآخذشناسی فمینیسم*. قم: مرکز تحقیقات زنان و خانواده.
۱۶. برخورداری، زینب. (۱۳۹۲). *عفاف‌گرایی در غرب*. قم: پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی
۱۷. علاسوند، فریبا. (۱۳۹۰). *زن در اسلام*. قم: مرکز تحقیقات زنان و خانواده.

۱۸. ایمان، محمد تقی (۱۳۸۹). *مبانی پارادایمی روش‌های کمی و کیفی تحقیق در علوم انسانی*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

۱۹. بلیکی، نورمن (۱۳۹۳). *پارادایم‌های تحقیق در علوم انسانی*. ترجمه محمد تقی ایمان و سید حمیدرضا حسنی. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

عنوان درس به فارسی: جنسیت، تربیت و اخلاق		عنوان درس به انگلیسی: Gender, Education and Ethics	
نوع درس و واحد		دروس پیش نیاز:	
☐ نظری	☐ جبرانی	دروس هم نیاز:	
☐ عملی	☒ تخصصی	تعداد واحد: ۲	
☐ نظری-عملی	☐ اختیاری	تعداد ساعت: ۳۲	
رساله / پایان نامه			

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف-هدف کلی:

- ۱-تحلیل و ارزیابی مسایل و موضوعات مرتبط با حوزه جنسیت
- ۲-تحلیل و ارزیابی مبانی، روش ها و موضوعات جنسیتی حوزه تربیت
- ۳-تحلیل و ارزیابی مبانی، روش ها و موضوعات جنسیتی حوزه اخلاق

ب-اهداف ویژه: (اهداف رفتاری)

- ۱-ایجاد توانمندی در تحلیل اصول و مبانی تربیت جنسیتی برای کاربرت روش های تربیتی در مراحل مختلف تربیت اخلاقی، عقلی، اجتماعی و عاطفی
- ۲-ایجاد توانمندی در تحلیل مبانی و اصول اخلاقی مرتبط با حوزه جنسیت برای رشد قضاوت اخلاقی و تعدیل عواطف و رفتارهای اخلاقی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- ۱- کلیات: تعاریف، مفاهیم، مبانی، روش ها(تعریف اخلاق، تربیت و جنسیت، جایگاه اخلاق و تربیت، اهمیت و ضرورت اخلاق و تربیت، گستره اخلاق و تربیت، نسبت اخلاق و تربیت با جنسیت)
- ۲- جنسیت و انسان شناسی تربیتی و اخلاقی(فطرت و سرشت انسان، روح و جاودانگی، ساحات و قوای انسان، حالات نفس، ظرفیت ها و توانایی ها (عقل، اختیار،...)، ماهیت فضائل و رذائل، عدالت ام الفضائل و ...)
- ۳- جنسیت و اهداف و غایات رشد تربیتی و اخلاقی(مقاصد فردی و اجتماعی، سعادت، کمال نهایی و حقیقی، خیر، تقرب، بندگی، مدینه فاضله و ...)
- ۴- جنسیت و امکانات و موانع رشد (امکانات: علم، عمل، تذکر، توجه و موانع: درونی: هوای نفس، جهل، عجز، عادات، بیرونی: دنیا، شیطان، طاغوت)
- ۵- جنسیت و عوامل تربیت (خدای متعال، پیامبران و اهل بیت (علیهم السلام)، قرآن، عالم ربانی، معلم، مربی، نظام اجتماعی، خانواده، شعر و داستان و...)
- ۶- جنسیت و روش ها و مراحل تربیت (تربیت خود: مخاطبه، تقلید، تلقین، تمرین و تکرار، مراقبه و محاسبه،...تربیت دیگران: بارور سازی، انگیزه سازی، ترغیب و ترهیب، تنبیه و تشویق، اسوه سازی، داستان سرایی ،...، منازل و مراحل سیر: سفر از خلق به حق، از حق به حق ، از حق به خلق ، از خلق به خلق...)

۷- جنسیت و فضائل و رذائل اخلاقی در رابطه با خدا و روش های کسب فضائل و ترک رذائل (رذائل): شرک، غفلت، ناامیدی از رحمت، کفران فضائل: توحید، بیداری، خوف و رجا، شکر، توکل، محبت، رضا و تسلیم، تقوا)

۸- جنسیت و فضائل و رذائل اخلاقی در رابطه با خود و روش های کسب فضائل و ترک رذائل (رذائل): خودفراموشی، ضعف اراده، زیاده خواهی، فضائل: خودآگاهی، تدبیر نفس، قناعت، حکمت، کرامت و عزت نفس، عفت)

۹- جنسیت و فضائل و رذائل اخلاقی در رابطه با دیگران و روش های کسب فضائل و ترک رذائل (رذائل): ستم، تکبر، بی مبالایی، سوءظن، ایذا، غیبت، تهمت، دروغ.. فضائل: امر به معروف و نهی از منکر، امانت، وفای به عهد، عدالت، تواضع، بر، احسان، برادری، ایثار، مبارزه با طاغوت)

۱۰- جنسیت و فضائل و رذائل اخلاقی در رابطه با طبیعت و روش های کسب فضائل و ترک رذائل (رذائل): فساد در زمین، افراط و اسراف،... فضائل: آباد ساختن، بهره گیری مناسب، اندیشه و تامل در آیات و...

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. نراقی، احمد. (۱۳۹۳). *معراج السعاده*. تهران: چاپ برگا.
۲. *اخلاق اسلامی (برگرفته از آثار آیت الله محمد تقی مصباح یزدی)*. گردآوری، تدوین و تنظیم حسن صادقی؛ زیر نظر محمود فتحعلی. تهران: سازمان مطالعات و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی. قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۹۲.
۳. عباسی، مهدی. (۱۳۹۶). *الگوی تنظیم رفتار جنسی با رویکرد اسلامی*. قم: موسسه فرهنگی دارالحدیث. سازمان چاپ و نشر.
۴. حسینی زاده، علی. (۱۳۹۳). *جنسیت و تربیت از منظر اسلام و فمینیسم لیبرال*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۵. بستان نجفی، حسین. (۱۳۸۸). *اسلام و تفاوت های جنسیتی*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و دفتر امور بانوان وزارت کشور.
۶. خدای، نرگس. (۱۳۹۴). *مادری؛ حقوق و مسئولیت ها*. [برای] مرکز تحقیقات زن و خانواده، معاونت پژوهش. قم: حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.

۷. نیازکار، فاطمه. (۱۳۹۷). **جنسیت و اخلاق**. شیراز: قلمکده.
۸. داوودی، محمد. بهشتی، محمد و بهشتی، سعید. (۱۳۹۹). **فلسفه‌های تعلیم و تربیت در تمدن اسلامی**. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
۹. بهشتی، محمد. (۱۳۸۶). **آرای دانشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت و مبانی آن**. مولفان محمد بهشتی، علی‌نقی فقیهی، مهدی ابوجعفری؛ زیر نظر علیرضا اعرافی. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)؛ قم: پژوهشکده حوزه و دانشگاه.
۱۰. اسماعیل علی، سعید و رضا، محمدجواد. (۱۳۸۴). **مکتب و گرایش‌های تربیتی در تمدن اسلامی**. ترجمه بهروز رفیعی. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و سازمان سمت.
۱۱. اعرافی، علیرضا. (۱۳۸۷). **فقه تربیتی**. ج ۱. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۱۲. زیبایی نژاد، محمدرضا. (۱۳۸۲). **جنسیت و آموزش، قرائت انتقادی نظام آموزشی با رویکرد جنسیتی**. قم: دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
۱۳. زیبایی نژاد، محمدرضا. (۱۳۹۳). **تحلیلی بر مهمترین مسایل زن و خانواده در ایران: بیانیه‌های علمی مرکز تحقیقات زن و خانواده از سال ۸۱ تا ۹۲**. [برای] مرکز تحقیقات زن و خانواده، معاونت پژوهش. قم: حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
۱۴. **اسلام و فمینیسم (مجموعه مقالات)**. (۱۳۸۱-۱۳۸۲) به اهتمام هادی وکیلی. نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه فردوسی مشهد. تهران: دفتر نشر معارف.
۱۵. زیبایی نژاد، محمدرضا. (۱۳۹۱). **جایگاه خانواده و جنسیت در نظام تربیت رسمی**. قم: دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
۱۶. دانش، جواد. (۱۳۹۲). **بررسی گونه‌های وابستگی اخلاق به دین**. قم: پژوهشگاه فرهنگ و معارف.
۱۷. اعرافی، علیرضا. (۱۳۸۰). **آرای دانشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت و مبانی آن**. ج ۲. قم: پژوهشکده حوزه و دانشگاه.
۱۸. دیلمی، احمد. (۱۳۹۷). **اخلاق، جنسیت و زنان**. قم: موسسه فرهنگی طه.

عنوان درس به فارسی:		جنسیت، روان شناسی و تربیت رسمی (آموزش و پرورش)	
عنوان درس به انگلیسی:		Gender , Psychology and Formal Education	
نوع درس و واحد		جنسیت، تربیت و اخلاق	
☐ نظری	☐ جبرانی	دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☒ تخصصی	دروس هم نیاز:	
☐ نظری-عملی	☐ اختیاری	۲	تعداد واحد:
	☐ رساله / پایان نامه	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف-هدف کلی:

تبیین و تحلیل مطالعات جنسیت در مباحث محوری و مفاهیم بنیادین و مسائل مهم روانشناسی مرتبط با جنسیت

ب-اهداف ویژه: (اهداف رفتاری)

- ۱- ایجاد مهارت تشخیص ابعاد شخصیتی و رفتاری با رویکرد جنسیتی
- ۲- ایجاد توانمندی شناسایی اختلالات مهم روانی در ساحت جنسیتی و آشنایی نسبی با درمان آنها

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

بخش اول: روان شناسی

- ۱- کلیات: مفاهیم پایه، تاریخچه، تعاریف
- ۲- مطالعات جنسیت و شاخه های روانشناسی (روانشناسی رشد، تربیتی، اجتماعی، فرهنگ، تبلیغ، زبان و رشد و....)
- ۳- جنسیت و عناصر و مفاهیم بنیادین روانشناسی
  - جنسیت و شناخت(ذهن، ماهیت تفکر، نظریه های یادگیری، اقسام هوش، مدل های حافظه، شعور وجدانی و اخلاقی، ابزارهای شناخت(جنسیت و شخصیت)تحلیل جنسیتی از دیدگاههای مکاتب روانشناسی پیرامون شخصیت و تیپ های شخصیتی، دیدگاه های اسلام و قرآن پیرامون شخصیت و شواکل شخصیتی، تکامل و رشد شخصیت، آسیب های شخصیتی، اصلاح و تغییر شخصیت)
  - جنسیت و رفتار (انگیزشها، کنشها، عادات رفتاری، مشوقها و بازدارندههای رفتاری)
  - جنسیت و آسیبها و اختلالات روانی (فشارهای روانی، اضطراب و استرس، روان پریشی، وسواس)
  - وابستگی و دل بستگی های اختلالی، سوءظن، فراموش کاری، نابهنجاری های روانی جنسیتی، اختلالات روانی - جنسیتی)
  - جنسیت و روان درمانی (تحلیل جنسیتی از دیدگاههای روان درمانی غربی و دیدگاههای روان درمانی اسلامی، بهداشت روانی و امور جنسی، جنسیت و الگو های روان درمانی توحیدی و معنوی، زوج درمانی، خانواده درمانی، عشق درمانی،.....)

بخش دوم: جنسیت و تربیت رسمی (آموزش و پرورش)

- ۴- مفاهیم، تعاریف، مبانی و ضرورت آموزش و پرورش(انواع آموزش و پرورش، عوامل فردی، محیطی و فرامحیطی موثر بر آموزش و پرورش ...، نسبت آموزش و پرورش و روانشناسی)

- ۵- جنسیت و مبانی آموزش و پرورش (علمی، فلسفی، دینی و فرهنگی ....)
- ۶- جنسیت و اهداف و اصول آموزش و پرورش (اصول: فعالیت، کمال، آزادی، اعتبار، تناسب، جامعیت، تداوم و ....)
- ۷- جنسیت و ابعاد و ساحات آموزش و پرورش (اجتماعی، فکری و عقلانی، عاطفی و احساسی، ذوقی و هنری، اخلاقی، دینی و معنوی، فنی و حرفه ای ...)
- ۸- جنسیت و اجزا و ارکان آموزش و پرورش (محتوا (مواد و منابع)، یاددهنده، روش‌های یاددهی، یادگیرنده، روش‌های یادگیری، فضا(زمان مکان)، ارزشیابی)
- ۹- جنسیت و مدیریت و راهنمایی آموزشی (سازمان و مدیریت، وظایف مدیریت، رهبری، نظارت و کنترل،.....)
- ۱۰- جنسیت و نظریه‌های آموزش و پرورش (رئالیسم، ایده آلیسم، پراگماتیسم، اگزیستانسیالیسم، انتقادی، پست مدرن، فمینیسم .....

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. تقی پور ظهیر، علی. (۱۳۹۸). *مقدمه‌ای بر برنامه ریزی آموزشی و درسی*. تهران: نشر آگاه.
۲. جان بزرگی، مسعود. (۱۳۹۴). *روانشناسی زن و مرد*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
۳. خسروی، زهره. *مبانی روانشناختی جنسیت*. ج ۱. تهران: دفتر برنامه ریزی اجتماعی و فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
۴. معین الاسلام، مریم و طیبی، ناهید. *روانشناسی زن در نهج البلاغه*. ج ۲. قم: بهشت بینش.
۵. منصور، محمود و دادستان، پریخ. (۱۳۶۹). *روانشناسی ژنتیک ۲ از روان تحلیل گری تا رفتارشناسی*. تهران: ژرف
۶. هترینگتون و ایلین میوس و راس پارک. (۱۳۷۳). *روانشناسی کودک از دیدگاه معاصر*. ترجمه جواد طهوریان. مشهد: آستان قدس رضوی.
۷. علامه طباطبایی، محمدحسین. *تفسیر المیزان*. ترجمه محمدباقر موسوی همدانی. قم: دفتر انتشارات اسلامی.
۸. *فمینیسم و دانش‌های فمینیستی*. (۱۳۸۲). ترجمه عباس یزدانی و بهروز جندقی. قم: دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
۹. هورنای، کارن. (۱۳۸۱). *روانشناسی زن*. ترجمه محمدحسین سروری. تهران: دانژه.
۱۰. ویت کین، جورجیا. (۱۳۲۶). *فشار روانی بر زن (برخورد شوهر با استرس‌های روزگار نوین)*. ترجمه مهدی قراچه داغی. تهران: نقش و نگار. ۱۳۲۶.

۱۱. عطایی آشتیانی، زهره. (۱۳۸۵). *زیبایی شناسی در تحلیل جنسیتی فمینیستی*. کتاب زنان، شماره ۳۲. تابستان.
۱۲. افروز، غلامعلی. (۱۳۶۱). *روانشناسی ازدواج و شکوه همسری*. انتشارات دانشگاه تهران.
۱۳. گنجی، حمزه. (۱۳۹۲). *روانشناسی کار*. تهران: نشر سادلان.
۱۴. منطقی، مرتضی. (۱۳۹۰). *روان شناسی عشق شورانگیز*. تهران: موسسه چاپ و نشر بعثت.
۱۵. منصور، محمود. (۱۳۸۸). *روان شناسی ژنتیک*. تهران: سازمان مطالعه و تدوین علوم انسانی در دانشگاهها(سمت).
۱۶. احمدی، خدابخش. (۱۳۹۵). *مباحث اخلاقی در مشاوره و روان درمانی*. تهران: دانژه.
۱۷. زیبایی نژاد، محمدرضا. (۱۳۸۲). *جنسیت و آموزش، قرائت انتقادی نظام آموزشی با رویکرد جنسیتی*. قم: دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
۱۸. حوریان، مایکل. (۱۳۸۲). *یادگیری متفاوت دخترها و پسرها*. ترجمه مهدی قرچه داغی. تهران: پیک بهار.
۱۹. زیبایی نژاد، محمدرضا. (۱۳۹۱). *جایگاه خانواده و جنسیت در نظام تربیت رسمی*. قم: دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
۲۰. ماشینی، فریده و همکاران. (۱۳۸۳). *آموزش و پرورش دختران: چکیده تحقیقات (از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۰)*. تهران: پژوهشکده تعلیم و تربیت.
۲۱. علاقه‌بند، علی. (۱۳۷۱). *مبانی نظری و اصول مدیریت آموزشی*. تهران: بعثت.
۲۲. شعاری نژاد، علی اکبر. (۱۳۷۷). *فلسفه آموزش و پرورش*. تهران: امیرکبیر.

عنوان درس به فارسی:		جنسیت و امور اجتماعی	
عنوان درس به انگلیسی:		Gender and social affairs	
دروس پیش نیاز:		نظری ☒	جبرانی ☐
دروس هم نیاز:		عملی ☐	تخصصی ☒
تعداد واحد:	۲	نظری-عملی ☐	اختیاری ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف-هدف کلی

تبیین و تحلیل و ارزیابی مباحث جنسیتی در نظریات مربوط به محورهای مهم امور اجتماعی و آگاهی به هنجارها و روابط جنسیتی در اجتماع

ب-اهداف ویژه:(اهداف رفتاری)

۱- ایجاد توانمندی شناسایی و ترویج هنجارها و نابهنجاری‌های جنسیتی و تبیین جایگاه جنسیت در امور اجتماعی

۲- ایجاد مهارت تحلیل و تفسیر جامعه شناسانه از امور جنسیتی و انواع نقش‌های مربوطه.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- ۱- جنسیت و شاخه‌های جامعه‌شناسی
- ۲- جنسیت و هنجارهای اجتماعی
- ۳- جنسیت و نابهنجاری‌های اجتماعی
- ۴- جنسیت و آسیب‌های اجتماعی
- ۵- جنسیت و جایگاه و روابط اجتماعی
- ۶- جنسیت و نظریات جامعه‌شناسی
- ۷- نقد و بررسی نظریه‌های توانمندسازی اجتماعی زنان
- ۸- نظریه اسلام در توانمندسازی اجتماعی زنان
- ۹- جامعه‌شناسی فمینیستی و نقد آن
- ۱۰- جنسیت و حاکمیت و کارگزاری از دیدگاه اسلام و مکاتب سیاسی
- ۱۱- جنسیت در اسناد بالادستی جمهوری اسلامی ایران
- ۱۲- جهت‌گیری‌های جنسیتی در امور سیاسی
- ۱۳- وضعیت موجود و مطلوب تأثیر جنسیت در امور اجتماعی در سطح برخی مناطق ایران
- ۱۴- تحلیل جامعه‌شناسانه وضعیت موجود و مطلوب جنسیت در سطح ملی و بین‌المللی و راهبردهای تحقق آن

۱۵- جنسیت و اقتصاد خرد و کلان در خانواده و اجتماع

۱۶- جنسیت، اشتغال، جامعه

۱۷- جنسیت، اقتصاد، و فرصت‌ها و تهدیدهای اجتماعی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. لیبیی، محمد مهدی و حیدری، لیدا. (۱۳۹۲). *جامعه‌شناسی تاریخی ازدواج*. تهران: نشر علم.
۲. لیبیی، محمد مهدی. (۱۳۹۳). *خانواده در قرن بیست و یکم از نگاه جامعه‌شناسان ایرانی و غربی*. تهران: نشر علم.
۳. عاملی، سعیدرضا. (۱۳۹۷). *خانواده مسلمان و فضای مجازی*. تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
۴. چراغی کوتیانی، اسماعیل. (۱۳۹۳). *خانواده، اسلام و فمینیسم: تبیین رویکرد اسلام و فمینیسم به کارکردهای خانواده*. قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
۵. اکبری، رضا و دنیایی، ام کلثوم. (۱۳۹۶). *جامعه‌شناسی و خانواده و آسیب‌های نو پدید*. تهران: انتشارات آوای نور.
۶. بستان نجفی، حسین و همکاران. (۱۳۸۸). *اسلام و جامعه‌شناسی خانواده*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۷. محسنی، منوچهر. (۱۳۷۹). *بررسی آگاهی‌ها، نگرش‌ها و رفتارهای اجتماعی فرهنگی در ایران*. تهران: شورای فرهنگ عمومی.
۸. بستان نجفی، حسین. (۱۳۹۲). *نظریه‌سازی دینی در علوم اجتماعی (با تطبیق بر جامعه‌شناسی خانواده)*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۹. ساروخانی، باقر. (۱۳۷۵). *مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی خانواده*. تهران: انتشارات سروش.
۱۰. صدیق سروستانی، رحمت‌الله. (۱۳۹۰). *آسیب‌شناسی اجتماعی (جامعه‌شناسی انحرافات اجتماعی)*. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت). مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی.
۱۱. خسروپناه دزفولی، عبدالحسین. (۱۳۸۶). *آسیب‌شناسی جامعه دینی*. قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها. پژوهشگاه فرهنگ و معارف. دفتر نشر معارف.
۱۲. نرسیسیانس، امیلیا. (۱۳۸۳). *مردم‌شناسی جنسیت*. سازمان میراث فرهنگی، نشر افکار.
۱۳. فلاح تفتی، فاطمه. (۱۳۹۷). *حاکمیت و حجاب و عفاف، بررسی فقهی و حقوقی*. سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ.
۱۴. ادیانی، سید یونس. (۱۳۸۸). *ابعاد حریم خصوصی در حکومت اسلامی*. تهران: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.
۱۵. *جایگاه زن در اندیشه امام خمینی*. تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره). ۱۳۷۵.
۱۶. ارسطا، محمدجواد. *زن و مشارکت سیاسی، علوم سیاسی*. سال اول، شماره اول، تابستان ۱۳۷۷.
۱۷. آیت‌اللهی، زهرا. (۱۳۸۰). *زن، دین و سیاست*. تهران: سفیر صبح.
۱۸. مطهری، مرتضی. *زن و سیاست*. پیام زن. سال اول. شماره ۶. شهریور ۱۳۷۱.
۱۹. آکین، سوزان مولر. (۱۳۸۳). *زن از دیدگاه فلسفه سیاسی غرب*. تهران: قصیده سرا، روشنگران و مطالعات زنان.
۲۰. کرسیتسن، براس. *تاثیر فمینیسم بر فروپاشی حکومت‌ها*. قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، نشر معارف.

۲۱. منسبریچ، جین و کیملیکا، ویل و مولراوکین، سوزان. (۱۳۸۷). *دو جستار درباره فلسفه سیاسی فمینیسم*. مترجم: نیلوفر مهدیان. تهران: نشر نی.
۲۲. غلاسوند، فریبا. (۱۳۸۲). *فمینیسم خاستگاه کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان*. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه.
۲۳. بستان نجفی، حسین. (۱۳۹۴). *جامعه شناسی جنسیت با رویکردی اسلامی*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران.

عنوان درس به فارسی:		مسائل کلامی جنسیت	
عنوان درس به انگلیسی:		Theological Issues of Gender	
دروس پیش نیاز:		☐ جبرانی ☒ نظری	
دروس هم نیاز:		☐ تخصصی ☒ عملی	
تعداد واحد:	۲	☐ نظری-عملی ☐ اختیاری	
تعداد ساعت:	۳۲	☐ رساله / پایان نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف-هدف کلی:

تحلیل و ارزیابی دیدگاه متکلمان اسلامی درباره مهمترین مسائل کلامی مرتبط با حوزه های جنسیتی

ب-اهداف ویژه (اهداف رفتاری):

- ۱- ایجاد توانمندی شناسایی و ترویج هنجارها و نابهنجاری های جنسیتی و تبیین جایگاه جنسیت در امور کلامی
- ۲- ایجاد مهارت تحلیل و تفسیر کلامی از امور جنسیتی و انواع نقش های مربوطه.
- ۳- ایجاد توانمندی پاسخگویی به شبهات کلامی پیرامون جنسیت

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱-جنسیت و اهم مسائل کلامی قدیم:

- جنسیت و غرض در افعال الهی
- جنسیت و جبر و اختیار و قضا و قدر
- جنسیت و هدایت پذیری
- جنسیت و حق و تکلیف
- جنسیت و اعواض، آجال و ارزاق
- جنسیت و نبوت و امامت
- جنسیت و پاداش کیفری و اخروی

۲-جنسیت و اهم مسائل کلامی جدید:

- جنسیت و دین شناسی و دین گرایی
- جنسیت و ایمان دینی
- جنسیت و انتظار بشر از دین
- جنسیت و زبان دینی
- جنسیت و نظریات تکامل
- جنسیت و شرور ارادی، عاطفی و اخلاقی (با رویکردهای نوین)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

آزمون پایان نیم سال

۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. حلی، علامه. (۱۴۲۵ ه. ق). *کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد* تصحیح و تعلیق، حسن زاده آملی، حسن. قم: موسسه نشر اسلامی.
۲. لاهیجی، عبدالرزاق. (۱۳۸۳). *شوارق الہام*. قم: موسسه امام صادق.
۳. سبحانی، جعفر. (۱۴۱۶ ه. ق). *المحاضرات فی الالہیات*. قم: موسسه نشر اسلامی.
۴. یزدی، محمد تقی. (۱۳۷۸). *آموزش عقاید*. تهران: سازمان تبلیغات اسلامی.
۵. سبحانی، جعفر. (۱۳۷۵). *مدخل مسائل جدید در علم کلام*. قم: موسسه امام صادق.
۶. *داروینیسیم، مجله تخصصی کلام اسلامی - محتوی انواع - شماره ۱۵*
۷. شیرازی، صدرالدین. (۱۳۸۵). *مجموعه رسائل فلسفی صدرالمتالہین*: مشتمل بر آثار ناشناخته و چاپ نشده اتحاد عاقل و معقول. تحقیق و تصحیح حامد ناجی اصفهانی. تهران: انتشارات حکمت.
۸. راسل، برتراند. (۱۳۵۲). *علم و مذهب*. ترجمه رضا مشایخی. تهران: انتشارات کتابفروشی دهخدا.
۹. خسروپناه، عبدالحسین. (۱۳۹۳). *مسائل جدید کلامی و فلسفه دین*. قم: مرکز ترجمه و نشر جامعه المصطفی (ص).
۱۰. خسروپناه، عبدالحسین. (۱۳۸۲). *انتظارات بشر از دین*. تهران: موسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۱. هیک، جان. (۱۳۷۲). *فلسفه دین*. ترجمه بهرام راد. تهران: انتشارات بین المللی الہدی
۱۲. ج. هرلیث. (۱۳۷۹). *مقدمه ای بر الہیات معاصر*. ترجمه همایون ہمتی. تهران: نقش جهان.
۱۳. ترسون، مایکل و دیگران. (۱۳۸۷). *عقل و اعتقاد دینی*. ترجمه احمد نراقی و ابراهیم سلطانی، تهران: انتشارات طرح نو.
۱۴. جوادی، محسن. (۱۳۷۶). *نظریہ ایمان در عرصہ کلام اسلامی*. قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رہبری در دانشگاهها، معاونت امور اساتید و دروس معارف اسلامی.
۱۵. ولفسن، ہری اوسترین. (۱۳۶۸). *فلسفہ علم کلام*. ترجمه احمد آرام. تهران: انتشارات الہدی.

عنوان درس به فارسی:		مسائل فلسفی جنسیت در علوم انسانی	
عنوان درس به انگلیسی:		Philosophical Issues of Gender in the Humanities	
نوع درس و واحد			
دروس پیش‌نیاز:	☐ جبرانی ☒ نظری		
دروس هم‌نیاز:	☒ تخصصی ☐ عملی		
تعداد واحد:	۲	☐ نظری-عملی ☐ اختیاری	
تعداد ساعت:	۳۲	☐ رساله / پایان‌نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف-هدف کلی:

تحلیل و ارزیابی مسائل مهم فلسفی جنسیتی در علوم انسانی و تحلیل دیدگاه‌های فیلسوفان و اندیشمندان دینی در این زمینه

ب-اهداف ویژه: (هدف رفتاری)

- ۱- ایجاد توانمندی تحلیل و ارائه مسائل و مفاهیم محوری فلسفی جنسیتی مطرح در علوم انسانی
  - ۲- ایجاد مهارت نوآوری و تولید ادبیات علمی در این زمینه و تبیین و پاسخگویی شبهات مرتبط
- (پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱- کلیات: تعاریف و مفاهیم، تاریخچه اهمیت و ضرورت موضوع

۲- مسائل فلسفی جنسیت در عرصه هنر

- بررسی مبانی تأثیر جنسیت بر ذوق هنری و گرایش‌های هنری
- بررسی فلسفه تأثیر عشق مجازی بر خلاقیت هنری
- جنسیت و تفاوت‌های زن و مرد در زیبا شناختی و زیباگرایی و زیبا نمایی
- تحلیلی فلسفی کلامی از اسطوره‌سازی و نمادپردازی و رابطه آن با جنسیت

۳- مسائل فلسفی جنسیت در عرصه علم

- بررسی جایگاه و فلسفه جنسیت در تاریخ علم
- جنسیت و مبانی فلسفی تفاوت کاربست روش‌های علمی در روش‌شناسی علم

۴- مسائل فلسفی جنسیت در عرصه علوم اجتماعی

- مبانی فلسفی مسئله رابطه جنسیت و آسیب‌های اجتماعی
- مبانی فلسفی جامعه‌شناسی جنسیتی

۵- مسائل فلسفی جنسیت در عرصه تاریخ

- بررسی فلسفه سنن الهیه در تاریخ و رابطه آن با جنسیت
- بررسی مسئله تکرار تاریخ و رابطه آن با جنسیت

۶- مسائل فلسفی جنسیت در عرصه علوم سیاسی

- بررسی فلسفی نقش زنان در مسئله صلح

- بررسی فلسفی نقش زنان در مسئله قدرت

- فلسفه تفاوت های جنسیتی در مشارکت سیاسی

۷- مسائل فلسفی جنسیتی در عرصه روان شناسی ذهن و روان و رفتار

- تفاوت های فیزیولوژی مغز زن و مرد و رابطه آن با معرفت فلسفی

- ساختار ذهن و صور ذهنیت رابطه آن با استدلال های منطقی در زن و مرد

- مسئله تفاوت های روانی زن و مرد و فلسفه آن و تأثیر آن در معرفت فلسفی

- هستی شناسی جنسیتی و تفاوت های عاطفی زن و مرد

- هستی شناسی جنسیتی و رابطه آن با هوش هیجانی، هوش فضایی، هوش معنوی

۸- مسائل فلسفی جنسیتی در عرصه علوم اخلاقی و تربیتی

- تحلیل اخلاق زنانه و مردانه بر اساس مبانی فلسفی

- جنسیت و فلسفه معیارهای ارزش اخلاقی

- جنسیت و فلسفه تفاوت یا اشتراک روش های تهذیب اخلاق

۹- مسائل فلسفی جنسیت در علوم زبان شناسی

- فلسفه تفاوت مهارت ها و تمایزهای زبانی زن و مرد و رابطه آن با تفاوت های شناختی آنها

- تفاوت های سن رشد زبانی و رابطه آن با سن رشد و بلوغ در دختران و پسران

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. حسن زاده آملی، حسن. (۱۳۸۸). *عیون مسائل نفس و شرح عیون مسائل نفس*. ترجمه محمد حسین

نائیجی. قم: قائم آل محمد (عج)

۲. *جنسیت و نفس*. گفتگوهایی از اساتید و دانشوران: محمد تقی مصباح یزدی، غلامرضا فیاضی، سید محمد غروی

و ... . قم: حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران، مرکز نشر هاجر. (۱۳۹۱)

۳. حکمت نیا، محمود و میر داداشی، سید مهدی و فرج الله هدایت نیا. (۱۳۸۶). *فلسفه حقوق خانواده*. تهران:

روابط عمومی شورای فرهنگی اجتماعی زنان .

۴. مطهری، مرتضی. (۱۳۷۴). *اخلاق جنسی در اسلام و جهان غرب*. تهران: انتشارات صدرا.

۵. **فمینیسم و دانش های فمینیستی** . ترجمه: عباس یزدانی و بهروز جندقی، ویراستار: حمیدرضا حسنی ، قم ، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان، ۱۳۸۲
۶. مطهری، مرتضی. (۱۳۷۱). **فلسفه تاریخ**. تهران: انتشارات صدرا.
۷. بستان نجفی، حسین. (۱۳۹۴). **جامعه شناسی جنسیتی با رویکرد اسلامی**. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران، مرکز نشر هاجر.
۸. مندرس، سوزان. (۱۳۸۲). **فمینیسم و دانش های فمینیستی** . ترجمه: عباس یزدانی و بهروز جندقی، ویراستار: حمیدرضا حسنی ، قم ، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان
۹. کورس مایر، کارولین. (۱۳۸۲). **زیبایی شناسی فمینیستی** ، ، مترجم عباس یزدانی ، دانش های فمینیسم- دفتر مطالعات و تحقیقات زنان
۱۰. استیور، دن آر. (۱۳۸۴). **فلسفه زبان دینی**، ترجمه ابوالفضل ساجدی ، قم: نشر ادیان.
۱۱. زیبایی نژاد، محمدرضا، (۱۳۸۸). **مجموعه مقالات هویت و نقش های جنسیتی**، تهران، مرکز امور زنان و خانواده نهاد ریاست جمهوری.
۱۲. لوسمیریویچ ویگوئسی. **تفکر و زبان**. ترجمه دکتر بهروز، بی جا ، بی تا ، ۱۳۶۷
۱۳. کارول، نوئل. (۱۳۹۲). **درآمدی بر فلسفه هنر**. ترجمه صالح طباطبایی. تهران: فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران، مرکز تألیف، ترجمه و نشر آثار هنری متن
۱۴. مورن، ادگار. (۱۳۷۴). **روش (شناخت شناخت)**، ترجمه علی اسدی. تهران: صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، سروش
۱۵. بورکهارت، تیتوس. (۱۳۸۹). **هنر مقدس: اصول و روش ها**، ترجمه جلال ستاری. تهران: صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، سروش
۱۶. بلخاری قهی، حسن. (۱۳۸۴). **مبانی عرفانی هنر و معماری اسلامی**. پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی. تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری سورهمهر
۱۷. باقری، خسرو. (۱۳۸۲). **مبانی فلسفی فمینیسم**. ویراستار ناصرالدین علی تقویان؛ با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور؛ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ دانشگاه الزهرا. تهران: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دفتر برنامه ریزی اجتماعی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۲.

عنوان درس به فارسی:		جنسیت و فلسفه احکام فقهی و حقوقی	
عنوان درس به انگلیسی:		Gender and philosophy of jurisprudential and legal rulings	
دروس پیش نیاز:		☐ جبرانی ☒ نظری	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:		☒ تخصصی ☐ عملی	
تعداد واحد:	۲	☐ اختیاری ☐ نظری-عملی	
تعداد ساعت:	۳۲	☐ رساله / پایان نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف- هدف کلی

- ۱- آشنایی با جایگاه جنسیت در نظام فقهی حقوقی اسلام و فلسفه تاثیر آن در ساحت احکام حکومتی و خانوادگی و فردی
- ۲- آشنایی با فلسفه همانندی‌ها و تفاوت‌های احکام تشریحی زن و مرد در تطابق با تفاوت‌های تکوینی

ب- اهداف ویژه (هدف رفتاری)

- ۱- توانمندی تحلیل و تبیین فلسفه همانندی‌ها و ناهمانندی‌های حقوقی مرتبط با حوزه جنسیت در ساحت احکام فقهی و حقوقی
- ۲- ایجاد مهارت تبیین احکام فقهی و حقوقی و پاسخگویی به شبهات مرتبط

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کلیات: فلسفه فقه، فلسفه حقوق، رابطه فقه و حقوق با فلسفه و کلام، قلمرو و غایت، فلسفه حقوق و...)
- ۱- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه حقوق خانواده:

- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه ازدواج
- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه خواستگاری
- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه مهریه
- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه تمکین
- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه نفقه
- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه حضانت
- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه چند همسری
- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه طلاق
- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه حق بضع
- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه فرزندان‌شدن
- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه حسن معاشرت
- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه ارث

۲- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه تکالیف و حدود شرعی:

- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه تفاوت سن تکلیف بلوغ دختران و پسران.....
- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه طهارت
- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه عفاف و حریم روابط زن و مرد
- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه پوشش
- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه صلاه و صوم
- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه حج و جهاد
- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه امر به معروف و نهی از منکر
- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه تولی و تبری

۳- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه حقوق سیاسی و اجتماعی:

- جنسیت، حکم فقهی و فلسفه حق رأی و مشارکت سیاسی
- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه حق نظارت
- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه حق ولایت سیاسی
- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه حق مدیریت های خرد و متوسط و کلان
- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه حقوق آزادی های فردی
- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه حق تحصیل
- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه آگاهی از حقوق
- جنسیت ، حکم فقهی و فلسفه امنیت

۴- جنسیت در حقوق عمومی

الف) حقوق بشر

- حقوق سیاسی (آزادی‌ها، مشارکت در اداره‌ی امور عمومی کشور،...)
- حقوق اجتماعی و فرهنگی
- تحلیل انتقادی مباحث حقوق بشر در حوزه زنان
- نقد کنوانسیون های بین المللی درباره حقوق جنسیتی

ب) حقوق کیفری (جنسیت و انواع جرایم، شبه جرایم و مجازات‌ها)

- حدود

- قصاص

- تعزیرات

- دیات

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. جمعی از نویسندگان. (۱۳۸۸). *در سنامه فلسفه حقوق*. قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)
۲. کاتوزیان، ناصر. (۱۳۸۵). *فلسفه حقوق*. تهران: دانشگاه تهران
۳. حکمت‌نیا، محمود. (۱۳۹۰). *فلسفه نظام حقوق زن*. تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۴. حکمت‌نیا، محمود و میر داداشی، سید مهدی و فرج‌الله هدایت‌نیا. (۱۳۸۶). *فلسفه حقوق خانواده*. تهران: روابط عمومی شورای فرهنگی اجتماعی زنان .
۵. طباطبایی، سید محمد حسین. (۱۳۹۴). *المیزان فی تفسیر القرآن*. قم: اسماعیلیان.
۶. جوادی آملی، عبدالله. (۱۳۸۲). *فلسفه حقوق*. قم: مرکز نشر اسراء.
۷. جوادی آملی، عبدالله. (۱۳۷۸). *مقدمه کتاب زن در آئینه جلال و جمال*. قم: مرکز نشر اسراء.
۸. جوادی آملی، عبدالله. (۱۳۷۸). *تسنیم: تفسیر قرآن کریم*. قم: مرکز نشر اسراء.
۹. جوادی آملی، عبدالله. (۱۳۶۸). *اسرار عبادات*. تهران: الزهرا.
۱۰. سیزواری، ملاحادی. (۱۳۶۱). *اسرار الحکم، تحقیق توشیهیکو ایزوتسو*. تهران: انتشارات مولی.
۱۱. بستان نجفی، حسین. (۱۳۸۸). *اسلام و تفاوت‌های جنسیتی*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و دفتر امور بانوان وزارت کشور.
۱۲. مطهری، مرتضی. (۱۳۷۱). *عدل الهی*. تهران: صدرا .
۱۳. دهقان نژاد، رضا و بستان، حسین (۱۳۹۷). *مقاله جنسیت و حقوق اجتماعی از دیدگاه قرآن*. مجله مطالعات قرآنی، سال نهم، شماره ۳۴
۱۴. جمعی از نویسندگان. (۱۳۸۲). *نقد و بررسی کنوانسیون محو کلیه اشکال تبعیض علیه زنان (مجموعه مقالات)*. قم: مرکز تحقیقات زن و خانواده.
۱۵. مطهری، مرتضی. *نظام حقوق زن در اسلام*
۱۶. آپیش سیدانی، فاطمه. *تاثیر جنسیت در میزان دیه در حقوق اسلامی با رویکردی به نظریه امام خمینی (ره)*. تهران: دانشگاه آزاد علوم تحقیقات. ۱۳۸۵.
۱۷. بستان، حسین و دهقان نژاد، رضا. (۱۳۹۷). *زن در قرآن*. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۱۸. مختاری، مهدی و کاظمی زند، علی اصغر. *بررسی تطبیقی حقوق زن در قرآن و اعلامیه جهانی حقوق بشر*. مجله تحقیقات حقوق خصوصی و کیفری. تابستان ۱۳۹۷.

۱۹. *زن و حقوق کیفری (مجموعه مقالات نخستین همایش بین‌المللی زن و حقوق کیفری)*

20. Robyn Emerton, Kristine Adom, Andrew Byrne and Jane Connors, *International Women's Rights Cases*, 2016, Routledge, Pages: 780

21. Don Nardo, *The Women Rights Movement*, 2018, Refrences Point Press.

22. Women Legal Services (NSW), Womenand Family Law, 10th Edition, 2014.

عنوان درس به فارسی: عدالت جنسیتی		
عنوان درس به انگلیسی: Gender Justice		
نوع درس و واحد		
نظری ☒ جبرانی ☐		دروس پیش نیاز:
عملی ☐ تخصصی ☒		دروس هم نیاز:
نظری-عملی ☐ اختیاری ☐		تعداد واحد: ۲
رساله / پایان نامه ☐		تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف- هدف کلی

۱. تحلیل مفهوم عدالت در رابطه با جنسیت درعالم تکوین و تشریح و جزا
۲. تبیین موازنه حق و تکلیف در عدالت جنسیتی و تحلیل و بررسی ابعاد این مسئله در ساحت‌های مختلف
۳. آشنایی با نظریات مکاتب و شخصیت‌ها درباه عدالت جنسیتی و نقد و ارزیابی آن بر اساس دیدگاه‌های اسلام

ب-اهداف ویژه (اهداف رفتاری)

۱. ایجاد توانمندی تحلیل و تشخیص عدالت تکوینی و تشریحی و جزایی خداوند در رابطه با جنسیت و نقش‌های جنسیتی
۲. ایجاد مهارت تبیین نظریات اسلام در عدالت جنسیتی و توان پاسخگویی به سوالات و شبهات

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱- کلیات: تعاریف و مفاهیم، اهداف، مبانی، تاریخچه، سیر تحول و جایگاه، اهمیت و ضرورت

۲- عدل الهی و عدالت جنسیتی

- عدالت جنسیتی و عدل تکوینی الهی
- عدالت جنسیتی و عدل تشریحی الهی
- عدالت جنسیتی و عدل جزائی الهی

۳- عدالت جنسیتی و حق و تکلیف

- جایگاه نظریات عدالت جنسیتی در نظام تفکر سیستمی اسلامی
- جایگاه نظریات عدالت جنسیتی در اهم مکاتب غربی
- تحلیل انتقادی نظریات مکاتب و کنوانسیون‌های جهانی در حوزه عدالت جنسیتی

۴- نظریات عدالت جنسیتی

- تحلیل پیامد‌ها و استلزامات عدالت جنسیتی در حقوق اقتصادی
- تحلیل پیامد‌ها و استلزامات عدالت جنسیتی در حقوق اجتماعی
- تحلیل پیامد‌ها و استلزامات عدالت جنسیتی در حقوق سیاسی
- تحلیل پیامد‌ها و استلزامات عدالت جنسیتی در حقوق خانوادگی
- تحلیل پیامد‌ها و استلزامات عدالت جنسیتی در حقوق علمی و آموزشی

- تحلیل پیامدها و استلزامات عدالت جنسیتی در حقوق بهداشتی
- تحلیل پیامدها و استلزامات عدالت جنسیتی در حقوق تربیتی و اخلاقی

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. معادیخواه، عبدالمجید. (۱۳۸۴). *اسلام و فمینیسم. نگاه تاریخی: کند و کاوی در پیشینه عدالت جنسیتی و مسائل مربوط به شئون و حقوق زن در تاریخ*. تهران: شمعک.
۲. *مجموعه مقالات کار، جنسیت و عدالت* (نشست علمی کار، جنسیت و عدالت- تهران- دانشگاه شهید بهشتی- ۱۳۸۸). گردآوری: مریم افشاری. (۱۳۹۶). تهران: انتشارات مجد.
۳. عطارزاده، مجتبی. *عدالت جنسیتی، مرز تعادل جنسیت و سیاست*. مطالعات راهبردی زنان. ش ۴۶. زمستان ۸۸. ص ۲۳۳-۲۶۶.
۴. مرتضی، مطهری، *عدل الهی*، انتشارات صدرا ۱۳۸۷

عنوان درس به فارسی: انسان شناسی جنسیتی		عنوان درس به انگلیسی: Gender anthropology	
نوع درس و واحد			
نظری ■	جبرانی □		
عملی □	تخصصی ■		
نظری-عملی □	اختیاری □	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه □		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

الف- هدف کلی

تحلیل و ارزیابی جایگاه و تأثیر جنس و جنسیت در آغاز و انجام انسان و تکامل وجودی او با رویکرد انسان شناسی و نفس شناسی

ب-اهداف ویژه: (هدف رفتاری)

۱- ایجاد توانمندی پژوهش و تبیین دیدگاه‌ها و نظریات فیلسوفان و اندیشمندان دینی در زمینه جنسیت مبتنی بر انسان شناسی دینی

۲- ایجاد مهارت تبیین نظریات اسلام در خصوص انسان شناسی و توان پاسخگویی به سوالات و شبهات

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. کلیات: تعریف، تاریخچه، اهمیت و ضرورت، انواع نظریات و مکاتب انسان شناسی ، بحران انسان شناسی معاصر

۲. امانیسم و نقد آن

۳. جنسیت و وجود انسان قبل از دنیا

۴. جنسیت و گوهر آفرینش انسان

۵. جنسیت و کرامت و ایمان انسان

۶. جنسیت و اراده انسان

۷. جنسیت و تجرد نفس و قوای نفس

۸. جنسیت و رابطه نفس و بدن

۹. جنسیت و فصل تمیز و تشخیص انسانی

۱۰. جنسیت و استعداد کمال یابی و کمالات انسانی

۱۱. جنسیت و غایت کمال وجودی انسان

۱۲. حقیقت محمدیه و حقیقت فاطمیه

۱۳. جنسیت و انسان کامل

۱۴. جنسیت ، ولایت و نبوت

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. سیدمحمدحسین طباطبائی. (۱۳۹۴). *انسان از آغاز تا انجام*. ترجمه و تعلیقات صادق لاریجانی؛ به کوشش هادی خسروشاهی. قم: موسسه بوستان کتاب.
۲. رجبی، محمود. (۱۳۷۹). *انسان شناسی*. قم: انتشارات موسسه ی آموزشی پژوهشی امام خمینی.
۳. صادقی، هادی. (۱۳۹۱). *جنسیت و نفس*. قم: حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران، مرکز نشر هاجر.
۴. علامه جوادی آملی. (۱۳۸۵). *تفسیر انسان به انسان*. قم: نشر اسراء.
۵. طباطبائی، سید محمد حسین. (۱۳۸۲). *رساله الولایه*. مترجم صادق حسن زاده. قم: کتابسرای اشراق.
۶. طباطبائی، سید محمد حسین. (۱۳۹۴). *المیزان فی تفسیر القرآن*. قم: نشر اسماعیلیان.
۷. حسن زاده آملی، حسن. (۱۳۷۱). *عیون مسائل النفس و سرح العیون فی شرح العیون*. تهران: امیر کبیر.
۸. حائری شیرازی، محی‌الدین. (۱۳۷۲). *انسان شناسی*. قم: انتشارات شفق.
۹. مطهری، مرتضی. (۱۳۷۱). *انسان کامل*. تهران: انتشارات صدر.
۱۰. جمعی از پژوهشگران. (۱۳۹۲). *نفس و بدن در متون دینی*. قم: پژوهشگاه فرهنگ و معارف.

عنوان درس به فارسی: هویت شناسی جنسیتی		عنوان درس به انگلیسی: Gender Identity	
نوع درس و واحد	نظری ☒ / جبرانی ☒	دروس پیش نیاز:	
	عملی ☐ / تخصصی ☐	دروس هم نیاز:	
	نظری-عملی ☐ / اختیاری ☐	تعداد واحد:	۲
	رساله / پایان نامه ☐	تعداد ساعت:	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف-هدف کلی:

تبیین و تحلیل دیدگاه‌های مکاتب فلسفی با تأکید بر فیلسوفان و عارفان مسلمان در حوزه مطالعاتی هویت و جنسیت

ب-اهداف ویژه (هدف رفتاری)

ایجاد توانمندی در زمینه شناخت و تبیین مباحث هویت شناسی جنسیتی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- ۱- کلیات : (تعاریف، تاریخچه اهمیت و ضرورت)
- ۲- دین و حقیقت هستی انسان
- ۳- هستی شناسی جنسیت
- ۴- جنسیت و هویت فطرت
- ۵- جنسیت و هویت نفس انسانی
- ۶- جنسیت و هویت طبیعت انسانی
- ۷- هویت شناسی جنسیتی در ترکیب اتحادی نفس و بدن
- ۸- هویت جنسیتی در مکتب مشاء و اشراق
- ۹- هویت جنسیتی در مکتب حکمت متعالیه
- ۱۰- هویت جنسیتی در مکاتب فلسفی غرب متقدم نظیر فلسفه یونان
- ۱۱- هویت جنسیتی در مکاتب فلسفی غرب نظیر فهم داروینی و دکارتی و کانتی
- ۱۲- هویت جنسیتی در عرفان دینی
- ۱۳- هویت جنسیتی در عرفان های نوظهور (آشو، اکنکار و ...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. صادقی، هادی. (۱۳۹۱). *جنسیت و نفس*. قم: حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران، مرکز نشر هاجر.
۲. نقیب زاده، میر عبدالحسین. (۱۳۷۸). *نگاهی به نگرش های فلسفی در سده ی بیستم*. تهران: نشر طهوری.
۳. کاپلستون، فردریک. (۱۳۷۶). *تاریخ فلسفه*. ترجمه ی بهاء الدین خرمشاهی. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، انتشارات سروش.
۴. کاپلستون، فردریک. (۱۳۷۰). *تاریخ فلسفه*، ترجمه ی عبدالحسین آذرنگ و سید محمد یوسف ثانی، تهران: علمی فرهنگی.
۵. طباطبایی، سید محمد حسین. (۱۴۲۴ ه.ق). *نهایه الحکمه*. قم: موسسه النشر الاسلامی.
۶. مطهری، مرتضی. (۱۳۸۹). *عدل الهی*، تهران: انتشارات صدرا.
۷. مطهری، مرتضی. (۱۳۹۸). *فطرت*، تهران: انتشارات صدرا.
۸. شاه آبادی، محمدعلی. (۱۳۸۷). *رشحات البحار*. سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۹. کاپلسون، فردریک چارلز. *تاریخ فلسفه*. مترجم: ابراهیم دادجو. نشر: علمی فرهنگی
۱۰. مصباح یزدی، محمدتقی. (۱۴۰۵ ه.ق). *تعلیقه علی نهایه الحکمه*. قم: موسسه ی در راه حق.
۱۱. جوادی آملی، عبدالله. (۱۳۶۰). *شرح حکمت متعالیه؛ اسفار اربعه (صدر المتأهلین محمدابن ابراهیم شیرازی)*. تهران: الزهرا.
۱۲. آشتیانی، سید جلال الدین. (۱۳۷۸). *هستی از نظر فلسفه و عرفان*. قم: مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی.
۱۳. یزدان پناه، یدالله. (۱۳۸۹). *شرح حکمت الاشراق*. تحقیق مهدی علیزاده. تهران: انتشارات سمت.

عنوان درس به فارسی: جنسیت در اسلام و سایر ادیان		عنوان درس به انگلیسی: Gender in Islam and Other Religions	
نوع درس و واحد		دروس پیش نیاز:	
■ نظری	■ جبرانی	دروس هم نیاز:	
□ عملی	□ تخصصی	تعداد واحد: ۲	
□ نظری-عملی	□ اختیاری	تعداد ساعت: ۳۲	
رساله / پایان نامه □			

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

الف-هدف کلی

- آشنایی دانشجویان با دیدگاه های ادیان درباره زن و مقایسه آن با جایگاه زن در اسلام

ب-اهداف ویژه (اهداف رفتاری)

- ۱- ایجاد توانمندی شناخت تطبیقی و تبیین تاثیر و تاثیر دیدگاه های دینی و فلسفی با یکدیگر
  - ۲- ایجاد مهارت شناخت مسائل، سوالات و شبهات و پاسخگویی به شبهات در مطالعات تطبیقی
- (پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱-جنسیت در اسلام:

الف- کلیات: تاریخچه، سیر تطور، تعاریف، مفاهیم پایه، مبانی، اهداف، مباحث درآمدی

ب-جنسیت در اسلام:

- نگاه اجمالی به جایگاه جنسیت در عصر جاهلیت (عربی)
- متون و منابع اصلی اسلامی درباره جنسیت (قرآن، نهج البلاغه و ...)
- بررسی نگاه اسلام درباره جایگاه جنسیت در ساحت های فردی، اجتماعی و خانوادگی (تکوین و تشریح، خطابات قرآن)

ج-جنسیت در اندیشه فیلسوفان و دانشمندان اسلامی معاصر:

- امام خمینی (ره) و حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای
- علامه طباطبایی
- شهید مطهری
- آیت الله جوادی آملی

۲-جنسیت در سایر ادیان:

الف-جنسیت در آیین مسیحیت:

- متون اصلی مسیحیت درباره جنسیت (عهد و ...)
- بررسی نگاه آیین مسیحیت درباره جایگاه جنسیت در ساحت های فردی، اجتماعی و خانوادگی

ب-جنسیت در آیین یهود:

- متون اصلی یهود درباره جنسیت (عهد عتیق، تلمود و ...)
- بررسی نگاه آیین یهود درباره جایگاه جنسیت در ساحت های فردی، اجتماعی و خانوادگی

ج-جنسیت در آیین زرتشت:

- متون اصلی زرتشت درباره جنسیت (اوستا، دینکرد، ارداویر افنامه، مادیان هزار دادستان و ...)
- بررسی نگاه زرتشت درباره جایگاه جنسیت در ساحت های فردی، اجتماعی و خانوادگی.

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. جایگاه زن در اندیشه امام خمینی. (۱۳۹۰). موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).
۲. دفتر مقام معظم رهبری. (۱۳۸۳). زن از دیدگاه مقام معظم رهبری به انضمام بیانات و گفتگوی صمیمانه در جمع دختران و بانوان. تهران: انتشارات بی طرفان.
۳. جوادی آملی، عبدالله. (۱۳۷۱). زن در آئینه جلال و جمال. تهران: رجاء
۴. مطهری، مرتضی. (۱۳۵۷). نظام حقوق زن در اسلام. قم: صدرا
۵. مطهری، مرتضی. (۱۳۶۸). اخلاق جنسی در اسلام و جهان غرب. تهران: محمدی.
۶. طباطبایی، محمدحسین. (۱۳۹۴). المیزان فی التفسیر القرآن. قم: اسماعیلیان.
۷. طباطبایی، محمدحسین. (۱۳۸۷). روابط اجتماعی در اسلام. قم: بوستان کتاب.
۸. طباطبایی، محمدحسین. (۱۳۸۷). رسالت تشییع در دنیای امروز. القرآن. قم: بوستان کتاب.
۹. حسینی، ابراهیم. (۱۳۹۱). دکترین نظام جمهوری اسلامی در حوزه زنان و خانواده، تهران: سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
۱۰. صفری، فاطمه. (۱۳۷۴). الگوی اجتماعی پایگاه و نقش زن مسلمان در جامعه اسلامی. تهران: سازمان تبلیغات اسلامی.
۱۱. جین و بوکر، جان. (۱۳۸۴). زن در ادیان بزرگ جهان. ترجمه علی غفاری. تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین‌الملل.
۱۲. السعداوی ویسی‌آدین اشتاین، سالتز. (۱۳۸۳). سیری در تلمود. ترجمه باقر طالبی دارابی. قم: مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب.
۱۳. بی‌ناس، جان. (۱۳۷۰). تاریخ جامع ادیان. ترجمه علی اصغر حکمت. آموزش انقلاب اسلامی.
۱۴. مالرب، میشل. (۱۳۸۷). انسان و ادیان (نقش دین در زندگی فردی و اجتماعی). ترجمه مهران توکلی. نشر نی
۱۵. کتاب مقدس عهد عتیق و ... (مباحث آفرینش زن، حقوق و مسئولیت های فردی، فرهنگی و اجتماعی). (۱۳۸۷). مترجمان عباس رسول‌زاده، جواد باغبانی. تهران: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۶. دورانت، ویل. (۱۳۷۲). در آمدی بر تاریخ تمدن. مترجمان احمد بطحایی، خشایار دیهیمی. تهران: سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.

۱۷. *وکیلی، الهه*. (۱۳۷۰). *نگرشی تطبیقی به زن در آینه قرآن و آیین‌های زرتشت و یهود*. تهران: سازمان تبلیغات اسلامی مرکز چاپ و نشر.
۱۸. جلیلی، محمد رضا. (۱۳۸۴). *جایگاه زن در اسلام و یهودیت*. تهران: انتشارات دستان.
۱۹. جمعی از نویسندگان، (۱۳۷۹)، *نقش زنان در عصر امام علی (ع)*. مشهد: انتشارات امام محمد باقر (ع).
۲۰. مزدا پور، کتایون. (۱۹۹۲/۱۳۷۱). *زن در آیین زرتشت*. تهران: انتشارات نوید.
۲۱. *اوستا*، با ترجمه فارسی
۲۲. *کتاب مقدس* با ترجمه فارسی
۲۳. *تلمود*، متن انگلیسی
۲۴. امین مجد، زهرا. (۱۳۹۵). *الهیات جنسیتی*. تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

عنوان درس به فارسی:		مطالعات جوانان و جنسیت	
عنوان درس به انگلیسی:		Youth Studies and Gender	
نوع درس و واحد			
■ نظری	■ جبرانی		
□ عملی	□ تخصصی		
□ نظری-عملی	□ اختیاری	۲	تعداد واحد:
□ رساله / پایان نامه		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

الف-هدف کلی:

تبیین و تحلیل مفاهیم جنس و جنسیت، ارائه نظریه های تحلیل نقش جنسیتی، بررسی شرایط و روند موجود در زمینه جامعه پذیری و نقش پذیری متفاوت دختران و پسران و تحولات آن در جوامع معاصر و ایران، بررسی برابری ها و نابرابری جنسیتی جوانان و رصد فرصت ها و تهدیدهای مربوطه.

ب-اهداف ویژه (اهداف رفتاری)

- ۱- ایجاد توانمندی تشخیص مسائل جنسیتی جوانان و مهارت ارائه راه حل مشکلات در این زمینه
- ۲- ایجاد مهارت پاسخگویی به سوالات و شبهات و مواجهه با نظریات دیگر در زمینه های مرتبط

پ) مباحث یا سرفصلها:

- ۱- کلیات: آشنایی با مواد و اهداف درس، مقررات مشارکت کلاسی و فعالیت های پژوهشی
- ۲- بررسی مفاهیم جنس و جنسیت به عنوان سازه های اجتماعی و بررسی مفاهیم جوان، جوانی و مطالعات جنسی جوانان.
- ۳- مروری بر سوابق نظری، تجربی و روش شناسی مطالعات جنسیتی جوانان
- ۴- بررسی عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر بر هویت یابی مردانه و زنانه در مورد نوجوانان و جوانان، شرایط جامعه پذیری جوانان در طبقات اقتصادی- اجتماعی مختلف
- ۵- بررسی نظریه های موجود در زمینه تحلیل نقش های جنسیتی و ماهیت دگرگون شونده آنها، خرده فرهنگ های نوین جوانان
- ۶- تفاوت های جنسیتی در عرصه عمومی، انتظارات و نقش های اشتغال، مشارکت سیاسی و اجتماعی دختران و پسران جوان
- ۷- نابرابری های جنسیتی در زمینه دستیابی جوانان به آموزش های رسمی، فعالیت ها و دستاوردهای آکادمیک ایشان و فعالیت هایشان در قلمرو علوم، هنرها و فن آوری.
- ۸- فاصله های موجود میان دختران و پسران از نظر بهداشت رشد، سلامت تغذیه و رفتارهای بهداشتی.
- ۹- جنسیت، جوانان و علوم پزشکی
- ۱۰- تفاوت های جنسیتی در زمینه آسیب های اجتماعی جوانان / مشکلات جوانان.
- ۱۱- تفاوت های جنسیتی در زمینه گذران اوقات فراغت جوانان: تفریحات، ورزش و رفتارهای اعتقادی
- ۱۲- تفاوت عملکرد دختران و پسران در عرصه رسانه های جمعی

۱۳- جوانان جهان: بررسی‌های جنسیتی تطبیقی، تنوع فرهنگی

۱۴- بررسی برنامه‌ها و سیاست‌های توانمندسازی دختران زوج در ایران و جهان

۱۵- بررسی قوانین، امتیازات و حقوق معطوف به جوانان در ایران با ملاحظات جنسیتی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. تورس، ماری لیسل. (۱۳۵۷). *جنسیت و توسعه*. ترجمه جواد یوسفیان.
۲. سوزنچی، حسین. (۱۳۹۲). *جنسیت و دوستی: مواجهه‌ای اسلامی با مسأله رابطه دختر و پسر*. قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها. دفتر نشر معارف.
۳. ریاحی، محمداسماعیل. (۱۳۸۶). *عوامل موثر بر میزان پذیرش کلیشه‌های جنسیتی*. مجله پژوهش زنان. ش ۱، بهار و تابستان ۱۳۸۶: ص. ۱۰۹ - ۱۳۶

عنوان درس به فارسی: اخلاق و تربیت جنسی			
عنوان درس به انگلیسی: Sexual Ethics and Pedagogy		نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:		■ جبرانی	■ نظری
دروس هم‌نیاز:		□ تخصصی	□ عملی
تعداد واحد: ۲		□ اختیاری	□ نظری-عملی
تعداد ساعت: ۳۲		رساله / پایان‌نامه □	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

الف- هدف کلی:

تبیین و تحلیل مبانی و نظریات مربوط به اخلاق جنسی در اسلام با نگاهی به سایر دیدگاه‌ها

ب-اهداف ویژه (اهداف رفتاری)

- ۱- توانمندی تحلیل و تبیین اصول اخلاقی و فضایل و رذایل مربوط به غریزه و رفتارهای جنسی و ایجاد زمینه کاربرست آنها
- ۲- ایجاد توانمندی شناسایی و اصلاح ارزشها و ضد ارزش‌ها در حوزه روابط زن و مرد در حریم زناشویی و ساحت اجتماع و تفاوت‌ها و هم‌سانی شیوه‌های مربوط به تربیت و اخلاق جنسی دختران و پسران
- ۳- تبیین عوامل و موانع موثر در اصلاح و رشد اخلاق جنسی و تحلیل و ارزیابی آنها

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

الف- اخلاق جنسی:

۱. کلیات: تاریخچه، سیر تطور، تعاریف، مفاهیم پایه، مبانی، اهداف، مباحث درآمدی
۲. مبانی و نظریه‌های اخلاق جنسی در اسلام و مکاتب فلسفی
۳. اصول اخلاق جنسی در اسلام
۴. فضایل و رذایل اخلاق جنسی در اسلام
۵. تعارضات و چالش‌های اخلاق جنسی
۶. اخلاق روابط جنسی همسران
۷. اخلاق زن و مرد در حریم‌های اجتماعی
۸. مسایل اخلاق جنسی:

- تنوع‌طلبی جنسی و نظریه‌های انسان‌شناس

- اخلاق جنسی در فضای مجازی

- خشونت جنسی

- تخیلات جنسی

- تربیت جنسی

- پورنوگرافی

ب- تربیت جنسی:

۱- کلیات: تاریخچه، سیر تطور، تعاریف، مفاهیم پایه، اهمیت و ضرورت، اهداف، مباحث درآمدی

۲- مبانی تربیت جنسی

- مبانی دینی
- مبانی زیست شناختی
- مبانی روانشناختی
- مبانی جامعه شناختی
- مبانی اخلاقی
- ۳- روش‌ها و مراحل تربیت جنسی
  - تربیت جنسی در مراحل مختلف رشد
  - تربیت جنسی و دوره بلوغ جنسی، عاطفی و عقلی
  - تفاوت روش‌های تربیت جنسی دختران و پسران در دیدگاه‌های اسلامی
  - تفاوت روش‌های تربیت جنسی دختران و پسران در دیدگاه‌های سایر مکاتب تربیتی
- ۴- تربیت جنسی و ساحت‌های تربیت
  - تربیت جنسی در ساحت تربیت دینی
  - تربیت جنسی در ساحت تربیت اخلاقی
  - تربیت جنسی در ساحت تربیت عقلی
  - تربیت جنسی در ساحت تربیت اجتماعی
  - تربیت جنسی در ساحت تربیت عاطفی
- ۵- عوامل موثر در تربیت جنسی
  - روحیه خودسازی
  - ملکه عفت و ورزی
  - تربیت خانوادگی
  - جهت‌گیری‌های آموزشی
  - فضای مجازی، رسانه‌ها و وسایل ارتباط جمعی
  - محرک‌های محیطی وراثت
  - بلوغ زودرس و دیررس
  - تغذیه
  - بهداشت فردی
  - ورزش و تحرک
  - اوقات فراغت

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. مطهری، مرتضی. (۱۳۷۵). *اخلاق جنسی*. تهران: انتشارات صدرا.
۲. تهرانی، مجتبی. (۱۳۹۱). *اخلاق الهی (مجلدات قوه غضبیه و قوه شهویه)*. تهران: پژوهشگاه فرهنگی و اندیشه.
۳. *تحلیلی بر روابط دختران و پسران دانشجو (مجموعه مقالات هم اندیشی)*. ج ۲. قم: دفتر مطالعات و تحقیقات زنان. ۱۳۸۰.
۴. بستان، حسین. (۱۳۹۹). *فقه عفاف جنسی (فقه فردی)*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
۵. بستان، حسین. (۱۳۹۹). *فقه عفاف جنسی (فقه اجتماعی)*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
۶. جمیل، علم الهدی. *جنسیت در تربیت*. کتاب تربیت اسلامی، ویژه تربیت جنسی. پاییز ۸۰ (ص ۵۹ تا ۹۳)
۷. فقیهی، علینقی. (۱۳۸۸). *تربیت جنسی، مبانی، اصول، روش‌ها از منظر قرآن و حدیث*. ج ۳. قم: سازمان چاپ و نشر دارالحدیث.
۸. رودگر، نرجس. (۱۳۸۸). *فمینیسم، تاریخچه، نظریات، گرایش‌ها، نقد*. قم: دفتر مطالعات تحقیقات زنان با حمایت سازمان ملی جوانان.
۹. عباسی، مهدی. (۱۳۹۶). *الگوی تنظیم رفتار جنسی با رویکرد اسلامی*. قم: موسسه علمی فرهنگی دارالحدیث، سازمان چاپ و نشر.
۱۰. قائمی، علی. (۱۳۸۳). *خانواده و مسائل جنسی کودکان*. تهران: انتشارات انجمن اولیاء و مربیان.
۱۱. شفیعی سروستانی، ابراهیم. (۱۳۸۵). *نظام اسلامی و مسئله روسپی‌گری (مجموعه مقالات و گفتگوها)*. قم: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
۱۲. ملکیان، نعمت‌الله. (۱۳۵۰). *عشق از نظر عرفا و فلاسفه شرق*. تهران: دانشگاه تهران.
۱۳. صناعی، صفدر. (۱۳۷۸). *بهداشت ازدواج از نظر اسلام*. اصفهان: کنکاش.

عنوان درس به فارسی: جنسیت و معرفت شناسی		عنوان درس به انگلیسی: Gender and Epistemology	
نوع درس و واحد	نظری ☒ / جبرانی ☒	دروس پیش نیاز:	
	عملی ☐ / تخصصی ☐	دروس هم نیاز:	
	نظری-عملی ☐ / اختیاری ☐	تعداد واحد:	۲
	رساله / پایان نامه ☐	تعداد ساعت:	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف-هدف کلی

تبیین و تحلیل ماهیت، جایگاه و تأثیر جنس و جنسیت بر کم و کیف و گونه های معرفت

ب-اهداف ویژه (اهداف رفتاری)

۱- ایجاد توانمندی در تبیین نظریات اسلام با رویکرد معرفت شناسانه

۲- ایجاد توان استدلال و تحلیل و تبیین تفاوت گونه های معرفت در زن و مرد

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱- کلیات: تعاریف، تاریخچه، اهمیت و ضرورت، انواع و اقسام مکاتب معرفت شناسی

۲- جنسیت و معرفت های حقیقی و اعتباری

۳- جنسیت منابع و ابزار و روش شناسی معرفت

۴- جنسیت و قلمرو معرفت

۵- جنسیت و معرفت حسی و خیالی

۶- جنسیت و معرفت عقلی

۷- جنسیت و معرفت بی واسطه شهودی

۸- جنسیت و معرفت وحیانی و قرآنی

۹- جنسیت و معرفت دینی

۱۰- جنسیت و علم

۱۱- نقد و بررسی نظریات مربوط به دانش های مردانه و زنانه

۱۲- تحلیل انتقادی مبانی فمینیسم پست مدرن پیرامون تفکیک جهان معرفتی مرد و زن

۱۳- جنسیت و معرفت شناسی در فلسفه مدرسی غرب (اگوستین، اکونیا و ...)

۱۴- جنسیت و معرفت شناسی در فلسفه مدرن غرب (کانت، اگزیستانس، فلسفه تحلیلی و ...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. حسین زاده، محمد. (۱۳۸۰). *معرفت شناسی*. قم: موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی.
۲. ابراهیمیان، حسین. (۱۳۷۸). *معرفت شناسی از دیدگاه برخی از فلاسفه اسلامی و غربی* قم: حوزه علمیه قم، دفتر تبلیغات اسلامی، مرکز انتشارات.
۳. طباطبایی، محمد حسین. (۱۳۹۲). *ادراکات اعتباری*. تهران: روزگار نو.
۴. ملاصدرای شیرازی، محمد. *شرح اصول کافی*. ترجمه و تعلیق محمد خواجهوی (۱۳۶۶). تهران: موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.
۵. طباطبایی، سید محمد حسین. (۱۳۹۴). *المیزان فی تفسیر القرآن*، قم: اسماعیلیان.
۶. **منابع مطالعاتی :**
۷. حسین زاده، محمد. (۱۳۸۹). *در آمدی بر معرفت شناسی (مبانی معرفت دینی)*. قم: موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی
۸. حسین زاده، محمد. (۱۳۸۳). *مفاهیم بنیادین در معرفت شناسی*. قم: موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی.
۹. ابراهیمیان، حسین. (۱۳۷۸). *معرفت شناسی عرفانی*، دفتر تبلیغات اسلامی قم.
۱۰. برقی، زهره. (۱۳۸۹). *خیال از دیدگاه ابن سینا و صدر المتألهین*. قم: موسسه بوستان کتاب.
۱۱. کد، لوراین. (۱۳۸۸). *نقدی بر معرفت شناسی فمینیستی*. مترجم عباس یزدانی. فمینیسم و دانش‌های فمینیستی. تهران: دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
۱۲. جوادی آملی، عبدالله. (۱۳۶۰). *شرح حکمت متعالیه؛ اسفار اربعه (صدر المتألهین محمدابن ابراهیم شیرازی)*. تهران: الزهرا.
۱۳. محمدی اصل، عباس. (۱۳۹۳). *تحلیل جنسیت*. تهران: سفیر اردهال.
۱۴. گولومبوک، سوزان. (۱۳۷۷). *رشد جنسیت*. تهران: ققنوس.
۱۵. محمدی اصل، عباس. (۱۳۹۴). *جنسیت و آگاهی تاریخی*. تهران: گل آذین.
۱۶. امین مجد، زهرا. (۱۳۹۵). *الهیات جنسیتی*. تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

عنوان درس به فارسی: مطالعات خانواده و جنسیت		عنوان درس به انگلیسی: Family Studies and Gender	
نوع درس و واحد			
■ نظری	■ جبرانی		
□ عملی	□ تخصصی		
□ نظری-عملی	□ اختیاری	۲	تعداد واحد:
	□ رساله / پایان نامه	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

الف-هدف کلی:

۱. بررسی و تحلیل اجزا، ارکان و کارکردهای خانواده از منظر جنسیتی با رویکرد اسلامی
۲. نقد و بررسی رویکردهای غربی در زمینه اجزا و ارکان و کارکردهای خانواده از رویکرد جنسیتی

ب-اهداف ویژه: (اهداف رفتاری)

- ۱-ایجاد توانمندی تبیین کارکردهای خانواده از منظر جنسیتی با رویکرد اسلامی
- ۲-ایجاد توانمندی در آسیب شناسی نهاد خانواده و توجه به راهکارهای درونی و بیرونی اصلاح و تقویت خانواده

پ) مباحث یا سرفصلها:

۱. تعاریف و انواع و پیشینه مطالعات خانواده و جنسیت
۲. تفاوت‌های جسمی، روانی و حکمت تفاوت‌های زن و مرد و اثرات آن بر خانواده (عقل، حیا، صبر، آرامش‌بخشی، غیرت، عاطفه و ...)
۳. الگوهای مهم خانواده و الگوهای انحرافی همباشی (علل، کارکردهای فرهنگی، سیاسی، اقتصادی)
۴. الگوهای همسرگزینی و ازدواج
۵. تقسیم کار، توزیع قدرت و مدیریت در خانواده بر محور جنسیت
۶. روابط و حقوق متقابل همسران، والدین و فرزندان (حقوق عاطفی و جنسی همسران و ...)
۷. خانواده و نهادها و سازمان‌های اجتماعی (روابط با اقوام، کار زنان، شخصیت فردی و هویت اجتماعی، اصلاح، کنترل، تغییر و مقاومت اجتماعی، الگوهای جمعیتی و نقش خانواده، کارکردهای فرهنگی، اقتصادی و سیاسی و نقش جنسیت و ...)
۸. جنسیت و کارکردهای خانواده (تنظیم رفتار جنسی، تولید مثل، تربیت و مراقبت، جامعه پذیری، تأمین نیازهای عاطفی، تأمین نیازها معیشتی، کنترل اجتماعی)
۹. آسیب شناسی نهاد خانواده از منظر جنسیتی
۱۰. راهکارهای درونی و برونی تحکیم خانواده با توجه به تبیین علی و کارکردی جنسیت در خانواده

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. بستان، حسین. (۱۳۹۳). *خانواده در اسلام*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۲. بستان، حسین. (۱۳۹۰). *جامعه‌شناسی خانواده با نگاهی به منابع اسلامی*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۳. خدای، نرگس. (۱۳۹۴). *مادری، حقوق و مسئولیت‌ها*. قم: حوزه علمیه قم. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران. دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
۴. زیبایی نژاد، محمدرضا. (۱۳۹۱). *جایگاه خانواده و جنسیت در نظام تربیت رسمی*. قم: حوزه علمیه قم. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران. دفتر مطالعات و تحقیقات زنان. مرکز نشر هاجر.
۵. زیبایی نژاد، محمدرضا و دیگران. (۱۳۸۸). *هویت و نقش‌های جنسیتی؛ مجموعه مقالات تهران: مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری*.
۶. زیبایی نژاد، محمدرضا. (۱۳۹۳). *تحلیلی بر مهمترین مسائل زن و خانواده در ایران*. قم: حوزه علمیه قم. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران. دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
۷. گاردنر، ویلیام (۱۳۸۷). *جنگ علیه خانواده، ترجمه: معصومه محمدی*. قم: حوزه علمیه قم. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران. دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
۸. بهشتی، احمد (۱۳۸۸). *خانواده در قرآن*. قم: بوستان کتاب.
۹. حسینی، داوود. (۱۳۹۲). *روابط سالم در خانواده*. قم: بوستان کتاب.
۱۰. کارگر، رحیم (۱۳۹۷). *آینده پژوهی خانواده در ایران با تأکید بر سیاست‌های فرهنگی تحکیم آن*. قم: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی.
۱۱. قائمی، علی (۱۳۸۲). *نظام حیات خانواده در اسلام*. تهران: انجمن اولیا و مربیان.
۱۲. نیکولوسی، جوزف، نیکولوسی، لیندا ایمز. (۱۳۹۶). *فهم همجنس‌گرایی و راهنمای والدین برای پیشگیری از آن*. ترجمه محسن بدره. اصفهان: آرما.
۱۳. پوربانکی فرد، امیر حسین (۱۳۹۳). *آسیب‌شناسی نهاد خانواده در ایران با تأکید بر وضعیت ازدواج و طلاق*. ناشر: الگوی پیشرفت.

عنوان درس به فارسی:		جنسیت و اقتصاد	
عنوان درس به انگلیسی:		Gender and Economy	
دروس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:		☒ نظری ☒ جبرانی ☐ عملی ☐ تخصصی	
تعداد واحد:		☐ نظری-عملی ☐ اختیاری	
تعداد ساعت:		رساله / پایان نامه ☐	
		۲	
		۳۲	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف-هدف کلی:

اهداف کلی: تبیین و تحلیل مباحث جنسیتی در حوزه اقتصاد و شناخت جایگاه و مسائل جنسیتی مرتبط با مفاهیم و مسائل بنیادی اقتصادی

ب-اهداف ویژه (اهداف رفتاری)

ایجاد توانمندی شناخت و تبیین دیدگاه‌های صحیح جنسیتی در حوزه‌های اقتصادی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- ۱- کلیات: تعاریف، جنسیت در پیشینه تاریخ و اقتصاد جهان و اسلام و...
- ۲- جنسیت و شاخه‌های اقتصاد:
  - جنسیت و اقتصاد فرهنگی
  - جنسیت و اقتصاد خانه و خانواده
  - جنسیت و اقتصاداجتماعی
- ۲- جنسیت و مفاهیم بنیادین اقتصاد:
  - جنسیت و مالکیت:
  - جنسیت و تولید ثروت و کار
  - جنسیت و مصرف
- ۳- جنسیت و عوامل پیدایش تفاوت‌های اقتصادی بین زن و مرد
  - عوامل اختیاری پیدایش تفاوت‌های اقتصادی بین زن و مرد
  - عوامل غیر اختیاری پیدایش تفاوت‌های اقتصادی بین زن و مرد
  - جنسیت و جهت‌گیری‌های جنسیتی
- ۴- جنسیت و فعالیت‌های اقتصادی
- ۵- جنسیت و تربیت اقتصادی
- ۶- جنسیت و مدیریت اقتصادی
- ۷- جنسیت و عوامل و رشد انحطاط اقتصادی:
  - جنسیت و عوامل رشد اقتصادی
  - جنسیت و انحطاط اقتصادی
- ۸- نقد و بررسی نظریه‌های توانمندسازی اقتصادی زنان
- ۹- نظریه اسلام در توانمندسازی اقتصادی زنان

- ۱۰- وضعیت موجود جایگاه جنسیت در اقتصاد در سطح برخی مناطق ایران و سطح ملی
۱۱- وضعیت مطلوب جایگاه جنسیت در اقتصاد ملی و بین‌المللی و راهبردهای تحقق آن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الهه رستمی. (۱۳۷۹). *جنسیت، اشتغال و اسلام‌گرایی*. تهران: جامعه ایرانیان.
۲. اورت، سوزان و هوفمن، سول. (۱۳۹۰). *زن، اقتصاد خانواده درآمد*. مترجمان: سیاوش دهقانیان، محمود دانشور کاخکی، فرخ دین‌قزلی. دانشگاه فردوسی مشهد.
۳. زعفرانچی، لیلا سادات. (۱۳۹۴). *اشتغال زنان*. انتشارات پژوهشکده زن و خانواده.
۴. خنیفر، حسین. (۱۳۸۶). *کارآفرینی در نظام ارزشی*. پردیس قم دانشگاه تهران.
۵. رستگار خالد، امیر. (۱۳۸۳). *خانواده، کار جنسیت*. تهران: شورای فرهنگی اجتماعی زنان.
۶. دادگر، یدالله و رحمانی، تیمور. (۱۳۸۶). *مبانی و اصول علم اقتصاد*. قم: موسسه بوستان کتاب، مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.
۷. اختر، عباسعلی. (۱۳۹۵). *اقتصاد مقاومتی، زمینه‌ها و راهکارها*. انتشارات امیرکبیر.
۸. *اقتصاد در اندیشه امام خمینی*. موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره). (۱۳۸۷).
۹. یوسفی، احمد. (۱۳۹۱). *اشتغال زنان با توجه به ساختار جنسیتی فیزیولوژی*. فصلنامه اقتصاد اسلامی. پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

عنوان درس به فارسی:		روش تحقیق پیشرفته با رویکرد جنسیتی	
عنوان درس به انگلیسی:		Advanced Research Method with a Gender Approach	
نوع درس و واحد		نظری ☒	جبرانی ☒
		عملی ☐	تخصصی ☐
		نظری-عملی ☐	اختیاری ☐
		رساله / پایان نامه ☐	
	تعداد واحد:	۲	
	تعداد ساعت:	۳۲	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف-هدف کلی:

۱- ایجاد نگرش تحلیلی نسبت به فلسفه روش‌های مدرن تحقیق با تأکید بر روش‌های فمینیستی

۲- بررسی و تحلیل اصول و ویژگی‌های رویکردهای علم دینی در علوم انسانی

۳- نقد و بررسی پارادایم‌های روش تحقیق در علوم انسانی از منظر دینی

ب- اهداف ویژه (اهداف رفتاری)

ایجاد توانمندی اتخاذ روش‌های جایگزین در مطالعات جنسیت از منظر اسلامی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. فلسفه و منطق تحقیق (تعاریف، مبانی، تاریخچه،...)
۲. پارادایم‌های علم (تعاریف، اجزا، کارکردها)
۳. فلسفه و منطق تحقیق در پارادایم اثباتی (تعاریف، تاریخچه، انواع، مبانی و مفروضات فلسفی)
۴. فلسفه و منطق تحقیق در پارادایم تفسیری (تعاریف، تاریخچه، انواع، مبانی و مفروضات فلسفی)
۵. فلسفه و منطق تحقیق در پارادایم انتقادی (تعاریف، تاریخچه، انواع، مبانی و مفروضات فلسفی)
۶. فلسفه و منطق تحقیق روش‌های فمینیستی (تعاریف، تاریخچه، انواع (لیبرال، رادیکال، سوسیالیستی، مارکسیستی...))
۷. طبقه بندی و انواع روش‌های تحقیق (کمی و کیفی)
۸. روش‌های تحقیق فمینیستی و ویژگی‌های آنها (قوم‌نگاری، پیمایشی، بین فرهنگی، تاریخ شفاهی و ...)
۹. چپستی، چرایی و چگونگی علم دینی (تعاریف، مبانی، تاریخچه .....
۱۰. چارچوب و ویژگی‌های رویکردهای علم دینی در علوم انسانی
۱۱. نقد و بررسی پارادایم‌های اثباتی، تفسیری و انتقادی از منظر دینی
۱۲. نقد و بررسی فلسفه و منطق روش‌های فمینیستی از منظر دینی
۱۳. امکان و ضرورت روش‌های مبتنی بر چارچوب دینی در مطالعات جنسیت با ارائه نمونه

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. پارسانیا، حمید. (۱۳۹۹). *در آمدی بر علم دینی: گفتاری پیرامون چیستی، چرایی و چگونگی علم دینی*. قم: شهید کاظمی.
۲. حسنی، حمیدرضا (۱۳۹۴). *پارادایم های اجتهادی دانش*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۳. حسنی، حمیدرضا و همکاران (۱۳۹۳). *علم دینی دیدگاه‌ها و ملاحظات: گزارش، تبیین و سنجش متفکران ایران*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۴. مجمع عالی حکمت اسلامی (۱۳۹۳). *علم دینی: دیدگاه‌ها و تحلیل‌ها*. قم: حکمت اسلامی وابسته به موسسه مجمع عالی حکمت اسلامی.
۵. پارسانیا، حمید. (۱۳۹۵). *معرفت دینی*. تهران: علامه طباطبایی.
۶. خسروپناه، عبدالحسین. (۱۳۹۷). *در جستجوی علوم انسانی اسلامی - جلد اول: تحلیل نظریه‌های علم دینی و آزمون الگوی حکمی - اجتهادی در تولید علوم انسانی اسلامی*. تهران: نشر معارف.
۷. پارسانیا، حمید. (۱۳۹۵). *روش شناسی انتقادی حکمت صدرایی*. قم: کتاب فردا.
۸. پارسانیا، حمید. (۱۳۹۲). *علم و فلسفه*. قم: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۹. پارسانیا، حمید (۱۳۹۲). *جهان‌های اجتماعی*. قم: کتاب فردا.
۱۰. ایمان، محمد تقی و کلاته اسلامی، احمد. (۱۳۹۹). *روش شناسی علوم انسانی نزد اندیشمندان اسلامی*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۱۱. ایمان، محمد تقی و کلاته اسلامی، احمد. (۱۳۹۷). *فلسفه تحقیق در علوم اجتماعی*. تهران: سمت.
۱۲. بلیکی، نورمن (۱۳۹۳). *پارادایم تحقیق در علوم انسانی*. ترجمه حمیدرضا حسنی و همکاران. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۱۳. ایمان، محمد تقی. (۱۳۹۹). *فلسفه روش تحقیق در علوم انسانی*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۱۴. ایمان، محمد تقی. (۱۳۸۹). *مبانی پارادایمی روش‌های کمی و کیفی تحقیق در علوم انسانی*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

